"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 202 — 1928 | Federated Pressin jäsen | Tiistaina, syyskuun 18 p:nä—Tuesday, Sept. 18 | Member The Federated Press | XII Vuosik. — Vol. XII

Hallitus suunnittelee edelleen finanssikapitalistien auttamista

MAAN FINANSSIKAPITALISMI TULEE SUUNNITTELUJEN MUKAAN KESKITETTÄVÄKSI VIIDEN SUURPANKIN KÄSIIN — KOLME QUEBECIN RANSKALAISTEN PANKKIA KESKITETTÄNEE YHDEKSI SUUREKSI PANKIKSI

Valtio perustanee diskontauspankin viiden suurpankin avuksi

TORONTO, syysk. 18. — Täkäläisissä rahamiespiireissä puhutaan yleisesti maan pankkiliikkeen keskittämisestä viiden suurpankin käsiin, joiden avustamiseksi hallituksen ilmoitetaan suunnittelevan valtion jälleendiskontauspankin perustamista.

Kun hallituksen taholta annettiin sinuaus hiljattain esitettyyn hankkeeseen Commerce-Standard pankkien yhdistämiseksi, niin syntyi sen johdosta maan sanomalehdistön keskuudessa vastustusta suunnitelman ja hallituksen suosiollisen kannan johdosta, sillä maan pikkuporvaristo näkee täten joutuvansa yhä harvempiin käsiin keskittyvän finanssikapitaalin armoille. Vaikka liberaalista hallitusta on pidetty pikkuporvariston etujen puoltajana, niin ei se ole siinä suhteessa konservatiivista hallitusta kummempi, sillä kummankin puolueen johto toimii maan suurkapitalistien komennuksessa.

"Suuren viitosen" muodostaminen

Canadian Bank of Commercen mielastessa Standard Bank of Canadan tulee "suuren kolmosen" — Royal Bank of Canadan, Bank of Montrealin ja uuden Commerce-Standard yhtymän — käsissä ja hallinnassa olemaan maan pankkien 3,417,664,433 dollarin suuruisista varoista noin 73 prosenttia, eli 2,508,457,749 dollaria. Tämän vuoksi ovat jälellä olevat pienemmät seitsemän pankkia pakotetut kilpailun johdosta ja itseään turvatakseen, keskittymään. Niinpä nyt puhutaan avoimesti kolmen, pääasiassa Quebecissa toimivan "ranskalaisen" pankin keskittämisestä yhdeksi pankiksi.

Muut neljä pankkia, Nova Scotia, Imperial, Dominion ja Toronton pankit, ovat olleet neuvotteluissa mainittujen suurten pankkien yhdistämiseksi "suureen viitoseen".

Jos tämä hanke tulee toteutumaan, niin "suuren viitosen" muodostaminen on varma asia, sillä "ranskalaisten" pankkien yhdistämistä pidetään itsestään selvänä asiana.

Hallitus on valmis avustamaan

Hallituksen otaksutaan olevan pankkien "suureksi viitoseksi" yhdistämisen kannalla ja ilmoitetaan sen tarjonneen apuaan jälleendiskontauspankin perustamisella valtion toimesta. Siten tultaisiin valtion varoilla avustamaan finanssikapitalisteja maan kapitaalin täydellisen hallinnan keskittämiseksi näiden suunniteltujen suurpankkien käsiin.

Parlamentissa olevien pikkuporvariston edustajien arvellaan nostavan asiasta suuren taistelun tulevan talven aikana.

Elonkorjaajista on rautateiden huolehdittava

NÄIN ILMOTTAA TORONTOLAINEN HYVÄNTEKEVÄISYYSYHDISTYS PORMESTARILLE

TORONTO, syysk. 18. — Sen johdosta, että tänne on jo saapunut muutamia Englannista maahan tuotettuja kaivostyöläis-elonkorjaajia ja kun jonkun ajan kuluttua on odotettavissa saapuvaksi enemmän, on brittiläisten vastaanotto- ja huoltoliiton toimesta ilmoitettu kaupungin pormestarille, että näistä siirtolaisista huolehtiminen kuuluu rautateille, jotka ovat luvanneet huolehtia maahan tuotettujen elonkorjaajien takaisin palauttamisesta siinä tapauksessa, että heille ei voida hankkia työtä talveksi tai että he haluavat muista syistä palata takaisin Englantiin.

Mainitun hyväntekeväisyysyhdistyksen huollossa on nyt jo muutamia tänne kulkeutuneita elonkorjaajia. Vuonna 1923 samanlaisen tilanteen vallitessa pyydettiin kaupungin kustannuksella mainittua yhdistystä huoltamaan silloin Torontoon saapuneita elonkorjaajia ja lopuksi kaupunki työnsi kaikki elonkorjaajat yhdistyksen huollettavaksi, suorittamatta siltä siitä aiheutuneita kustannuksia. Tämän seikan muistaen, ilmoittaa yhdistys nyt asiasta kaupungin viranomaisille ja huomauttaa samalla rautateiden antamista lupauksista työläisten jälleen kotimaahansa palauttamisesta ja huoltamisesta.

Yhdistys tulee edelleenkin antamaan tilapäistä apua ruuan ja asunnon muodossa, mutta ei halua osallistua vuoden 1923 näytelmään, jolloin työttömät Englannista elonkorjuuseen tuotetut työläiset olivat Torontossa milt'ei yksinomaan yhdistyksestä riippuvia. Rautateiden on täytettävä antamansa lupaukset maahan tuotettujen huoltamisesta tai palauttamisesta Englantiin.

Tsang Tsung Tsang kukistunut

20,000 sotilasta joutunut Kiinan kansallisten vangeiksi

SHANGHAI, Kiina, syysk. 17. — Viimeiset jätteet kenraali Tsan Tsung Tsangin joukoista ovat murtuneet etenevien Kiinan kansallisten joukkojen edessä ja tiedot kertovat, että Tsang Tsung Tsang, joka aikoinaan oli Shantungin maakunnan mahtava diktaattori, on paennut Liaotungin lahden poikki Daireniin. Kansalliset ovat ottaneet 20,000 vankia. Koko alue pitkin rannikkoa, missä Kiinan muuri päättyy Liaotungin lahteen, on kuohunnan vallassa, ja ulkomaalaiset ovat suurimmaksi osaksi paenneet.

Englantiin saapuneet karkotetut elonkorjaajat olleet kurjassa tilassa

MONTREAL, syysk. 17. — Lontoolainen Evening News niminen sanomalehti kertoo 88 Canadasta karkotetun kaivostyöläis-elonkorjaajan olleen Liverpoolissa takaisin Englantiin saapuessaan erittäin kurjassa kunnossa.

Eräs samassa laivassa kulkenut matkustaja on kertonut työläisten olleen laivaan noustessa asestetun vartion alaisina. He olivat parrakkaita, pesemättömiä ja nälkäisiä. Laivalle päästyä kerrotaan heidän ruokahalunsa olleen pitkällisen kurjuuden jälkeen kerrassaan pohjatoman. Eräs mies avoimesti selitti olleensa pakotettu turvautumaan kauppapuodin ryövääjiseen, saadakseen ruokaa.

Kaikki selittivät tulleensa vieko-telluiksi lähtemään Canadaan ja siellä vasta havainneensa tulleensa hallituksen toimesta törkeästi petetyksi.

Ei voi ehkäistä alkoholijuomain salakuljetusta

"EN MINÄ OLE MIKÄÄN POLIISI" SANOO TULLIASIAINMINISTERI EULER

WINDSOR, ONT., syysk. 17. — Täällä lauantaina tilannetta tarkastamassa ollut liittohallituksen tulliasiain ministeri William D. Euler sanoi, että hänen ministeriönsä ei kykene ehkäisemään täältä "laillisesti" lähtevää ja Detroit-joen yli tapahtuvaa väkijuomain salakuljetusta.

Ministeri sanoi, että hänellä ei ole valtaa pysäyttää tätä "vientikauppaa", kuten jotkut sanomalehdet ovat vaatineet ja lisäsi, että "minä en ole mikään poliisi."

Lain nykyisellään ollessa ei mainittua kauppaa ja kuljetusta voida Canadan taholta ehkäistä ja tehdä erotusta väkijuomain tai muiden vapaassa vientikaupassa olevien tavaroiden suhteen. Kaikista maasta vietävistä väkijuomista maksetaan säädetyt verot, jonka perusteella kaupankäynti on laillista.

"Jos parlamentti hyväksyy lain, millä kielletään väkijuomain vientikauppa, niin se muuttaa asian," sanoi Euler.

"Asiain ja lakien nykyisellään ollessa ei hallitus ja sen virkailijat saata kieltäytyä antamasta selvityspapereita joen Canadan puoleiselta rannalta lähteville huonekalu, ja peruna, sen paremmin kuin väkijuomalähetyksille-kään," sanoi ministeri edelleen.

Oikeus antanut välipäätöksen Suomen kommunistijutussa

Keuhkotautia sairastavaa Väinö Vuoriotakaan ei laskettu vapaalle jalalle

HELSINKI. — (Postitieto) — Helsingin "Tiedonantajan" 27 pn numerossa kerrotaan, että edellisenä lauantaina oli suuren kommunistijutun käsittelyn viimeinen päivä Turun hovissa. Aamuistuntoon kutsuttiin kaikki syytetyt. Keuhkotautia sairastavalle Väinö Vuoriolle annettiin lupa istua ja hänen ympärilleen ryhmittyivät kaikki toiset. Puheenjohtaja ilmotti sitten, että puolustajilla on puheenvuoro.

Ensiksi luki loppulausuntonsa tuomari Pekkala. Sitten luki lausuntonsa puolustaja, tuomari Salo. Seuranneessa istunnossa käsiteltiin muutamia annettuja todistuskappaleita ja oikeus ryhtyi harkitsemaan välipäätöstä.

Kello 12:15 syytetyt kutsuttiin uudelleen sisään. He saapuivat vankan vartioston ympäröimänä. Vartijaketju piiritti vangittuina olevat kolmelta taholta. Ainoastaan oikeuden puolelta oli "piiritysketju" avoinna. Puheenjohtaja luki nyt seuraavan päätöksen:

Hovioikeus julistaa nyt suullisen käsittelyn päättyneeksi ja annetaan lausunto asiasta vast'edes ilmotuksen jälkeen. Koska lääninvankilan johtaja on ilmottanut, että on ryhdytty toimenpiteisiin hoidon saamiseksi keuhkotautia sairastavalle syytetty Väinö Vuoriolle, ei hänen anomukseensa päästä vapaalle jalalle tällä kertaa voida suostua. Muiden syytettyjen anomukset päästä vapaalle jalalle hylätään. Istunto on päättynyt.

Tuomioiden julistaminen voi tapahtua piankin, mutta voidaan sitä viivästyttääkin, mainitaan uutisissa.

Murhafarmi Californiassa

Eläimellinen mies houkutellut poikia farmilleen ja siellä surmannut heitä

LOS ANGELES, Cal., syysk. 17. — Suurta huomiota herättänyt rikosjuttu, jossa syytetään erästä Gordon Stewart Northcott-nimistä farmaria Riversidesta neljän nuorukaisen raa'asta murhasta, alkaa selvitä kaikessa kaameudessaan. Northcottin isä, joka asuu Los Angeleksessa ja joka pojalleen oli ostanut mainitun farmin, on tunnustanut, että farmilla olleen Sanford Clark-nimisen 15-vuot. pojan kertomus murhista on totuudenmukainen. Farmilta on löydetty ruumiiden jäännöksiä.

Clark on kotoisin Saskatchewanista ja oli hänkin joutunut Northcottin kynsiin, ollen pakoitettu elämään hänen farmillaan, mistä oli kuitenkin myöhemmin karannut. Northcottin isä väittää, ettei hänellä ole mitään osuutta murhissa, ja oli hän ollut poissa, silloin kun murhat tapahtuivat. Hän oli myöhemmin muuttanut Los Angelekseen, koska poika oli uhannut hänenkin henkeä.

Murhatut nuorukaiset ovat Louis ja Nelson Winslow, Walter Collins sekä muuan meksikolainen nuorukainen. Murhaaja on vasta 21-vuot. ja hänen isänsä kertoo, että mies on omituinen apinaihminen, jonka ruumiskin on kolmentuuman mittaisen karvakerroksen peitossa. Murhaajan tiedetään paenneen äitinsä kanssa Canadaan, ja on molempia nähty äskettäin Vancouverissa.

Nicaraguan "rauhoittaminen"

Senaattori Borah lupaa, että merisotilaat poistetaan maasta sen jälkeen, kun Wall kadun pankkiirit ovat runnanneet siellä presidenttivaalit

WASHINGTON, syysk. 17. — Senaattori Borah on ilmoittanut, että tilanne Nicaraguassa on siinä määrin "tasaantunut", että amerikkalaisia merisotilaita voidaan vähitellen ryhtyä viemään pois maasta sen jälkeen, kun presidenttivaalit on loppuunsuoritettu. Aikomuksena on jättää vain pienempi joukko meriväkeä Managuaan. Kuten tiedetään, on presidenttivaalien "ylivalvonta" Amerikan imperialististen sotilasherrojen käsissä, ja pitävät he aseellisella komennollaan huolen siitä, että Wallkadun pankkiireille mieleinen apuri tulee vaituksi presidentiksi.

15 henkeä hukkunut haaksirikossa Huron järvellä

LAIVA UPONNUT YHT'ÄKKIÄ

OWEN SOUND, Ont., syysk. 18. — Eilen illalla tänne saapunut Canadian Pacificin höyrylaiva Manitoba toi tullessaan ensimäisen tiedon karjankuljetuslaiva Manasoon uppoamisesta Huron järvellä Griffith's Islandin läheisyydessä, noin 25 mailin etäisyydessä pohjoseen täältä.

Laivan mukana tuotiin pelastetut viisi miestä, joiden joukossa oli kapteenikin. Laivan koneenkäyttäjän tiedetään hukkuneen. Mutta 14—15 laivan miehistöön kuuluneen ja yhden matkustajan kohtalosta ei ole tietoa, vaan arvellaan heidän hukkuneen.

Pelastetut miehet olivat olleet tuuliajolla noin 60 tuntia ennenkuin Manitoba pelasti heidät.

Haaksirikon ilmotetaan tapahtuneen aikaisin lauantai-aamuna, jolloin laiva painui yht'äkkiä pohjaan, eikä pelastustoimiin ollut aikaa varustautua.

Englantilais-ranskalainen laivastoliitto

Japani kannattaa sopimusta; Yhdysvallat ei anna sen vaikuttaa omaan varustelupolitiikkaansa

WASHINGTON, syysk. 17. — Luotettavista lähteistä saatujen tietojen mukaan on presidentti Coolidge äskettäin julistanut, ettei englantilais-ranskalainen laivastosopimus tule millään tavalla vaikuttamaan Yhdysvaltain laivastopolitiikkaan, vaan seisovat Yhdysvallat samalla asenteella, kuin elok. 4 pnä 1927, jolloin Genevessä pidettävä kolmen suurvallan laivastoneuvottelut raukesivat Englannin vaatimukseen, mikä koski kahdeksantuumaisilla tykeillä varustettujen 10,000:n tonnin risteilijäin rajoittamista.

Englannin lähettämässä nootissa oli ilmoitettu, että Englanti ja Ranska olivat päässeet sopimukseen sanotunlaatuisten taistelulaivojen luvun rajoittamisesta, mutta että niitä pienempien laivojen rakentaminen jätettäisiin rajoitusten ulkopuolelle. Ranska olisi kuulemma suostunut tällaisiin rajoituksiin, jos Englanti vuorostaan asettuisi kannattamaan Ranskan vaatimuksia, ettei alle 600:n tonnin kantoisten vedenalaisten lukua vaadittaisi rajoitettavaksi.

Näiden pääkohtain ohessa puhuttiin sanomalehdissä että sopimukseen sisältyisi muita salaisia määräyksiä, joiden mukaan Englanti olisi tunnustanut Ranskan sotilaallisen yliherruuden Euroopan mantereeseen nähden j.n.e. Erittäinkin Englannissa arvosteltiin ankarasti hallitusta sen salaisen diplomatian juonittelujen johdosta, ja hallitus sen takia koetti kumota tiedot salaisesta sopimuksesta, selittäen, että koko laivastosopimus raukeaisi, jos Yhdysvallat y.m. suurvallat eivät sitä hyväksyisi.

Ainoa merivalta, joka on ilmoittanut hyväksyvänsä sopimuksen on Japani. Italialaiselta taholta sen sijaan on hyökätty sopimusta vastaan, ja nyttemmin Ccolidgen ilmoittama puolivirallinen suhtautuminen tulkinnee Amerikan imperialistien kielteistä päätöstä asiassa, s.o., että Yhdysvallat tulevat noudattamaan omaa laivastovarustelupolitiikkaa, joka ei tunne mitään rajoituksia. Näitten laivastovarusteluvehkeilyjen rinnalla sopinee kysyä, missä on Kelloggin sodan kieltosopimuksen "siunaukselliset" seuraukset?

Amerikan rahamiehet eivät lainaa Rumanialle

BUKAREST, Rumania, syysk. 17. — Sanomalehti "Adeverul" kertoo, että New Yorkista oleva pankkiirifirma Blair & Co on peruuttanut järjestämänsä $20,000,000:n lainan sentakia, että Rumanian hallitus ei voinut täyttää yhtiön vaatimusta, että Rumanian hallituksen Englannin pankissa talletamat $20,000,000:n kultavarat siirrettäisiin New Yorkiin uuden lainan vakuudeksi. Hallitus ei voinut vaatimusta täyttää, koska siitä on puolet tästä summasta lainattuna Englannin pankista, joten siellä olevat kultavarat ovat vakuutena tälle lainalle.

MOSKOVA, syysk. 17. — Kuusi miestä, jotka haaksirikkoutuivat Pohjois-Siperian asumattomaan eräsaareen, ollessaan "Neuvosto-Pohjela"-nimisellä lentokoneella matkalla Vladivostokista Leningradiin, ovat pelastetut höyrylaiva "Stavropolin". Lentäjät olivat olleet kadoksissa elok. 22 päivästä lähtien.

Nikkelin vienti on lisääntynyt huomattavasti

KAHDEKSASSA KUUKAUDESSA NOIN 50 PROSENTILLA

OTTAWA, syysk. 18. — Viime elokuun kuluessa vietiin maasta 8,007,200 naulaa nikkeliä, jonka arvo nousi 1,818,327 dollariin, viime vuoden elokuun vastaavien määrien ollessa 3,368,300 naulaa ja 907,145 dollaria.

Tämän vuoden kahdeksan ensimäisen kuukauden kuluessa on maasta viedyn nikkelin määrä ja arvo noussut noin 50 prosentilla edellisen vuoden vastaavan ajan vientiin verrattuna, sillä mainitun ajan kuluessa vietiin maasta tämän vuoden aikana nikkeliä yhteensä 65,312,200 naulaa, minkä määrän arvoksi on ilmotettu 14,463,651 dollaria. Edellisen vuoden vastaavan ajan viennin ollessa 42,793,300 naulaa ja arvoltaan 9,444,921 dollaria.

Kun nikkelin käyttämiseen on löydetty useita uusia aloja ja kun Incon ja Mond Nickel Co:n toimesta edelleen tutkitaan uusien nikkelin käyttömahdollisuuksien löytämiseksi, niin otaksutaan, etät nikkelin maastavienti tulee edelleenkin pysymään huomattavasti suurempana kuin viime vuonna.

Sodan syttyminen lisäisi myös suuresti nikkelin kysyntää. Vaikka kapitalistiset valtiomiehet puhuvatkin "sodan laittomaksi julistamisesta", niin siitä huolimatta sanotaan sodan vaaran olevan erittäin vakavan.

Illinoisin kaivosmiesten palkkoja alennettu

Elinehtoja huononnetaan 16—19 prosentilla Lewisin pettureiden toimesta

SPRINGFIELD, Ill., syysk. 17. — Vähäisellä, vain 1,341 äänten enemmistöllä, on Lewisin johtama kaivosmiesten järjestö Illinoisissa päättänyt hyväksyä Lewisin pomojen ja kaivosherrojen aikaansaama uusi palkkasopimus, joka edellyttää palkkoja alennettavaksi 16—19 prosentilla. Äänestyksessä annettiin 26,838 ääntä sopimuksen vahvistamisen puolesta ja 25,497 sitä vastaan.

Sopimus astui voimaan tk. 16 pnä ja porvarilehdet kertovat, että suuri osa valtion 90,000:sta hiilenkaivajasta ovat valmiit palaamaan jälleen töihin, jota monet eivät ole tehneet huhtikuun 1 pstä lähtien.

Urakkatyössä tulee käytäntöön 91 sentin palkka tonnilta ja päivätyöläisten palkka tulee olemaan $6.10. Vanha sopimus, josta Lewisin sakki lupasi aikoinaan pitää kiinni kaikissa olosuhteissa, edellytti $1.08 tonnilta sekä $7.50 päivältä.

Kuollut nälkään Cobaltissa

COBALT, ONT., syysk. 17. — Vanhan kauppalan asukkaan, Frank Norrisin, löysivät kaupungin viranomaiset kuolleena majastaan viime lauantaina. Hänen arveliaan kuolleen nälkään kaiken yltäkylläisyyden keskellä, sillä siivottomassa kunnossa olleesta asunnosta ei tavattu rahaa eikä ruokaa.

Miestä olivat ympäristön asukkaat pitäneet varakkaana. Vainaja eli eristäytynyttä elämää ja lienee ollut noin 40-vuotias ja perheetön.

Kun häntä ei näkynyt liikkeellä, niin olivat naapurit murtautuneet hänen asuntoonsa, missä hänet tavattiin kuolleena, jossa tilassa lienee ollut jo muutamia päiviä.

ILMAPOSTIMERKKEJÄ LASKETAAN KAUPPAAN

Ottawa, syysk. 18. — Lokakuun 1 päivästä alkaen ryhdytään Canadassa käyttämään hallituksen viiden sentin arvoisia ilmapostimerkkejä, joita myydään tämän kuun 23 päivästä alkaen Torontoin ja Montrealin postikonttoreissa ja myöhemmin muuallakin.

Toistaiseksi tulee ilmapostiliikenne rajottumaan Toronton ja Montrealin välille sekä Montrealista Albanyn Yhdysvaltain puolella.

Kaukaisille kaivosalueille kuljetettu ilmaposti on tähän saakka ollut varustettu yksityisten ilmailuliikkeiden postimerkeillä.

Hirmumyrskyn tuhot Porto Ricon saarella

PUOLET SAAREN ASUKKAISTA KODITTOMINA — KUOLLEIDEN LUVUN ARVELLAAN NOUSEVAN AINAKIN TUHANTEEN — AINEELLISET VAHINGOT YLI $100,000,000

Myrsky tavoittanut Floridan niemimaan, kulkien sisämaahan päin

SAN JUAN, Porto Rico, syysk. 17. — Ellen saatujen tietojen mukaan, kohoaa äskeisessä hirmumyrskyssä surmansa saaneiden luku jo yli 200:aan, mutta arvellaan numeroiden kohoavan yli 1,000:n sitten, kun puhelin- ja lennätinyhteys saadaan palautetuksi eri paikkakuntien välille, jotta voidaan kobta tietoja kaikilta paikkakunnilta.

Kuvernööri Towner selittää, että ainakin puolet koko saaren n. 2,000,000 asukkaasta ovat joutuneet myrskyn takia kodittomiksi, ja henkilöiltä, jotka ovat onnistuneet raivaamaan tiensä pääkaupunkiin melkein tuntemattomiksi hävitettyjä maanteitä pitkin, on saatu tietää, että osa väestöstä kärsii nälänhätää.

Viranomaiset ovat ryhtyneet asettamaan esteitä hintojen kohoamiselle. Kansalliskaarti on kutsuttu aseisiin avustamaan poliisia järjestyksen pidossa. Eräiden kapitalistipiirien taholta on vaadittu sotatilan julistamista, koska ne pelkäävät, että myrskyiltä säilynyt omaisuus ei olisi turvassa nykyisessä sekasortoisessa tilanteessa. Nälkämellakoita on jo sattunut eräillä paikkakunnilla ja hädänalaisten paikkakuntien avustaminen näyttää hallitukselta sujuvan kovin hitaasti.

Summittaisia laskelmia vahingoista

Tähän saakka lasketut vahingot jakautuvat seuraavasti: Kahvisadon vahingot $10,000,000; kahvipuiden kärsimät vahingot $10,000,000; sokerisadon vahingot $20,000,000; sokerikeskusten vahingot $5,000,000; sitruunasadon vahingot $5,000,000; tupakkasadon $5,000,000; muut satovahingot $5,000,000; Porto Ricon rautatie-, valo- ja voimayhtiön vahingot $3,000,000; puhelin- ja lennätinvauriot $2,000,000; yht. $65,000,000.

Eri paikkakuntiin nähden ilmoitetaan vahinkojen olevan seuraavat: San Juanissa, saaren pääkaupungissa on 70 pros. asuinrakennuksista ja 40 pros. liikerakennuksista tuhoutunut. Poncen kaupungissa on 10 kuollutta ja 700 ihmistä kodittomina. Aineelliset vahingot eivät ole niin suuret kuin San Juanissa. Humacossa on 30 kuollutta ja suuria vahinkoja. Nassaussa odotettiin myrskyn tuloa t.k. 16 pnä. Muissakin Länsi Intian saarissa on myrsky tehnyt kamalaa tuhoa. Neitsytsaarissa on satoja perheitä joutunut kodittomiksi. Turkinsaarelta ilmoitetaan kahden laivan vahingoittuneen ja yhden hukkuneen kaikkine miehineen. San Domingossa on rahtilaiva "Lillian" ajanut karille.

Myrsky saapunut Floridaan

Miami, Fla., syysk. 17. — Trooppillinen rajumyrsky, joka on raivonnut kahtena päivänä Porto Ricon saarella ja kulkenut sieltä edelleen Bahamasaarten yli, on nyttemmin saapunut Floridan rannikolle ja odotetaan sen keskittyvän West Palm Beachin ja Jupiterin välille noin 50 mailia pohjoiseen täältä. Tuulen voima on kiihtynyt yli 100:n mailin tuntinopeudeksi. Sääennustusasemien tiedoituksissa sanotaan myrskyn kulkeutuvan sisämaahan päin.

Taasen karkotettu noin satakunta elonkorjaajaa

"16 TUNNIN TYÖPÄIVÄ 2 DOL. LARIN PALKALLA ON LIIKAA KENELLE TAHANSA"

KINGSTON, Ont., syysk. 18. — Maahan tuotettujen ja petetyiksi tulleiden työtymättömien kaivostyöläis-elonkorjaajien karkottamista jatkuu edelleen, sillä juna missä oli noin satakunta Englantiin palaavaa työläistä, sivuutti eilen kaupunkimme matkalla Winnipegistä Montrealiin.

"Kuudentoista tunnin työpäivä kahden dollarin päiväpalkalla on liikaa kenelle tahansa", sanoi eräs matkassa olleista työläisistä ja monet selittivät, että pitkästä työpäivästä huolimatta he eivät olleet saaneet niinkään "suurta" palkkaa.

"Me olemme joutuneet likasen pelin uhreiksi", sanoi eräs toinen työläinen, selitettyään, että heille luvattiin Englannista lähtiessä alimmaksi palkaksi kolme dollaria päivässä, mutta siitä huolimatta ei ollut saanut kahtakaan dollaria.

"Me saamme Englannissa enemmän kuin tuon summan työttömyysavustuksena, eikä sitä tarvitse odottaa", sanoi eräs nuorukainen.

Alhaisten palkkojen ja pitkien työpäivien lisäksi valittivat työläiset yleensä myös ruuan huonoutta. Työpäivän pituus oli monien valittajien mukaan jopa 16 tuntiakin vuorokaudessa.

Monet nuoret miehet suunnittelevat karata junasta Montrealissa, sillä he eivät halua palata Englantiin elämään työttömyysavustuksen varassa.

Miten paljon elonkorjaajia on palautettu tai karkotettu takaisin Englantiin, ei ole tiedossa, sillä rautatieyhtiöt pidättyvät antamasta tietoja asiasta, koska niiden oletetaan edelleen olevan kehotuksena vaatimuksiin päästä takaisin Englantiin, josta palauttamisvelvollisuudesta rautatiet haluaisivat vapautua.

UUSI KORKEUSLENTOENNÄTYS

Dessau, Saksa. — Junkersin yhtiön ohjaajalle Schinzingerille anotaan vahvistusta uudelle lentoennätykselle. Hän oli noussut 23,960 jalan korkeuteen 2,204 paunan painoisella hyötykuormalla. Myöhemmin hän kohosi vielä 5,000 jalkaa korkeammalle, mutta tällöin oli hänellä vain puolet mainitusta kuormasta. Lentäjä kohtasi yläilmoissa n. 50 celsiusasteen pakkasen, vastaten suunnilleen saman verran pakkasasteita Fahrenheitia.

Tupakan ja väkijuomain kulutus ja verotus

Paperossien ja väkijuomain kulutus ja verot lisääntyvät

OTTAWA, syysk. 18. — Hallituksen taholta tiedotetaan seuraavat määrät tupakkavalmisteita joutuneen viime heinäkuun aikana kulutukseen, verrattuna edellisen vuoden heinäkuun vastaaviin määriin.

	1928	1927
Puristettua tupakkaa, nauloissa	581,390	687,644
Leikattua tupakkaa, nauloissa	1,299,752	1,248,948
Nuuskaa, nauloissa	96,677	80,976
Paperossia, kpl.	459,286,880	373,090,060
Sikaareja, kpl.	16,146,510	16,349,980

Väkijuomista ja tupakkavalmisteista perittiin viime heinäkuussa ja edellisen vuoden heinäkuussa veroja seuraavat määrät:

	1928	1927
Väkijuomat, nautittavat	$1,195,605	1,344,636
Väkijuomat, ei-nautittavat	73,950	82,615
Mallasverot	454,141	409,417
Sikaareista	48,299	50,084
Paperosseista	2,756,474	2,239,261
Tupakasta	394,686	402,463
Ulkomaalaisesta tupakasta	673,247	614,538

Paastonnut 50 päivää

TORONTO, syysk. 17. — Aikanaan 171 naulaa painanut Peter Henderson väitetään paastonneen 50 päivää, minkä johdosta hänen vuokraemäntänsä rupesi arvelemaan miehen kuolevan ja hälyytti tohtorin, jonka toimesta paastooja toimitettiin sairaalaan, missä hänet todettiin painavan 91 naulaa.

Henderson oli ryhtynyt paastoomaan parantaakseen ruuansulatustaan. Miehen arvellaan toipuvan, vaikkakin hän on perin heikossa tilassa.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT:
A. VAARA. B. A. TENHUNEN. H. SULA. R. PEHKONEN.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:
Rajmailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoonmenoilmotukset 50c. palstatuuma. — Ilmoitusmaailmotukset 50c. kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c. lisämaksa kiitoslauseelta tai muistovärsyistä. — Halutaessa tiedot ja osoitelmotukset 50c. kerta. $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmotusten ja ilmoitusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen. — Tilaukset, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiakkaiden, joilla on tukuukset.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

Lehteen aiotut ilmotukset pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.
Vapauden toimitus: Liberty Building, 33 Lorne Street. Puhelin 556W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 35 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosoite: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimmäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan nimenomaisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Keski-Ontarion metallinkaivajat ja -sulattajat osottavat heräämisen merkkejä

Järjestymättömien järjestäminen on tällä haavaa Canadan työväenliikkeen tärkeimpiä tehtäviä. Canadassa on näet noin yhdeksänsataa tuhatta teollisuustyöläistä, ja niistä on järjestyneitä ainoastaan noin kolmekymmentä prosenttia. Vaikka näiden järjestymättömien työläisten vuosipalkka nousee keskimäärin vain noin viiteenkymmeneen prosenttiin säädyllistä toimeentuloa edellyttävästä summasta ja vaikka järjestymättömien työläisten työehdot ovat yleensä varsin surkeat, niin vasta pidetyssä Canadan ammattijärjestön konventsionissa ei ryhdytty minkäänlaisiin käytännöllisiin toimenpiteihin järjestymättömien järjestämiseksi. Canadan uusi ammattijärjestö, mikä perustettiin viime vuonna maaliskuussa, on vielä varsin heikko jäsenlukuunsa ja rahavaroihinsa nähden sekä sen nykyinen johto liian taantumuksellinen ryhtymään järjestelmällisiin, suunnitelmanmukaisiin ja päteviin edesottamisiin ammatillisen järjestämistyön edistämiseksi. Objektiiviset eli ulkokohtaiset olosuhteet ovat kuitenkin erittäin suotuisat järjestämistyölle, sillä useilla teollisuudenhaaroilla vallitsee vilkas nousukausi ja teollisuuden palveluksessa olevain työläisten lukumäärä on viime vuosina ehdottomasti lisääntynyt.

Luokkatietoisten ainesten ja vasemmistoryhmäin taholta onkin viime aikoina alotettu ryntäyksiä useilla eri tahoilla järjestymättömien järjestämiseksi. Mainitsemme niistä muutamia. Vancouver-saaren hiilenkaivajat alottivat jo viime syksynä järjestämisryntäyksen, minkä tuloksena ammatillinen liike saavutti melkoisen jalansijan siellä. Autotyöläiset Rajakaupungeissa, etelä-Ontariossa, käyvät parhaillaan ryntäystä työalansa järjestämiseksi. Vaatetustyöläiset Montrealissa, Torontossa ja Winnipegissä niinikään liikehtivät, muuttaakseen ammattikuntapohjalla olleet ja rappeutuneet yhdistyksensä aktiivisiksi teollisuusliitoiksi. Metsätyöläiset, paperipuiden ja tukkien hakkaajat, ovat viime vuosien kuluessa semmenkin Ontarion muutamilla alueilla järjestäytyneet melkoiseksi voimaksi Canadan puutavaratyöläisten liiton lipun alle ja järjestäytymisprosessi yhä jatkuu sekä tehoistuu. Metallinkaivajain keskuudessa on pohjois-Ontariossa ollut havaittavissa jonkunlaisia heikkoja liikehtimisen oireita aina silloin ja tällöin, mutta keski-Ontarion metallinkaivajat ja -sulattajat ovat järjestöllisessä suhteessa nukkuneet sikeätä unta aivan näihin asti.

Aivan näinä päivinä ovat kuitenkin keski-Ontarionkin metallinkaivajat ja -sulattajat ryhtyneet liikehtimään. Lehtemme eilisessä numerossa näet kerrottiin, että he olivat pitäneet täällä Sudburyssa neuvottelukokouksen, missä olivat päättäneet, että he ryhtyvät perustamaan Canadan kaivostyöläisten liiton osastoja jokaiselle kaivos- ja sulattokämpälle keski-Ontariossa, ja järjestövoimansa avulla vaatimaan itselleen oikeuksia palkka- ja työehtoihinsa nähden itsevaltiailta korporatsioneilta. International Nickel Co:lta ja Mond Nickel Co:lta. Tuota neuvottelukokouksen päätöstä on ilolla tervehdittävä. Sen suhteen herää kuitenkin muutamia kysymyksiä. Miten se saataisiin parhaiten toteutetuksi? Eikö aloteryntäyksen teko kuuluisi etupäässä englanninkieliselle ainekselle?

Vastataksemme viimeksimainittuun kysymykseen, sanomme: kunnia sille jolle se kuuluu. Toisin sanoen: kaivosmiesten ja sulattotyöläisten järjestäminen kuuluu ennen kaikkea niille työläisille, jotka näissä teollisuuksissa raatavat. Ja näissä keski-Ontarion kaivoksissa työskentelee maan alla kaikkiaan noin 1,900 tai 2,000 työläistä. Niistä on noin 40.5 prosenttia erinäisiä slaavilaisia kieliä puhuvia; 38.5 prosenttia suomea puhuvia, ja 21 prosenttia englantia y.m. kieliä puhuvia. Samain kaivantojen ympärillä työskentelee maanpäällystöisä 400 tai 420 työläistä, joista on melkoinen määrä nuoria, alaikäisiä poikasia ja joista suurin osa puhuu englantia. Keski-Ontarion sulatoissa taasen työskentelee noin 1,000 tai 1,050 työläistä. Niistä lie englantia puhuvia 32 prosenttia, slaaveja 18, italialaisia 17.5, Canadan ranskalaisia 17.5 ja suomea puhuvia 15 prosenttia.

Noiden numerojen mukaan siis keski-Ontarion kaivos- ja sulattotyöläisten järjestäminen riippuu suuressa määrin slaavilaisista ja suomalaisista työläisistä. He näet muodostavat lähes 80 prosenttia tämän seudun kaivosmiehistä. Suomalaisilla ja ukrainalaisilla työläisillä onkin entuudestaan verraten voimakkaita valistuksellisia y.m. järjestöjä keski-Ontariossa. Ne on mobilisoitava tukemaan viime sunnuntaina pidetyn kaivos- ja sulattotyöläisten neuvottelukokouksen päätöstä metallinkaivajain ja -sulattajain järjestämiseksi.

Ylös International Nickel Co:n ja Mond Nickel Co:n orjuuden ikeen alta! Jokainen kaivos- ja sulattotyöläinen Canadan kaivosmiesten liiton jäseneksi!

Ristiriidat Balkanilla kärjistyvät

Ranskan ja Englannin yhtenäinen esiintyminen Balkanilla makedonialaisten järjestöjen toimintaa koskevassa kysymyksessä ajaa syvempiä ja vakavampia tarkotusperiä kuin miltä alussa näyttää. Balkani on jo kauan ollut imperialistien keskeisen kilpailun temmellyskenttänä. Kaikki Balkanin maat — Bulgaria, Rumania, Jugoslavia ja Kreikka ovat poliittisessa, taloudellisessa ja finanssiriippuvaisuudessaan imperialistisista "suurvalloista."

Viimeinen Englannin ja Ranskan välillä tehty merivarustuksia koskevakeva sopimus osottaa, että Ranskan ja Englannin välisessä ristiriidassa on syntynyt eräänlainen lauhtumiskausi. Ja nyt tapahtuva yhteinen esiintyminen Balkanilla osottaa edelleen tuon "sydämellisen suhteen" jossakin mielessä syventyneen. Ketä vastaan sitten tuo esiintyminen on tähdätty? Fascistista Italiaa vastaan. Mutta millä perusteilla Lontoossa tahdotaan kieltäytyä tukemasta Italian politiikkaa Balkanilla ja siten heikennetään englantilais-italialaista blokkia? Tähän ajaa Englantia Italian aktiivinen politiikka Balkanilla, Italian ja Rumanian finanssisuhteet, joiden tuloksena äskettäin tehtiin Italian ja Rumanian välillä lainasopimus, jonka perustalla Italia varustaa Rumanian laivastoa ja armeijaa. Myöskin Italian yhteys Bulgarian hallituksen kanssa hermostuttaa Englantia. Fascistinen diplomatia on sangen viisaasti käyttänyt hyväkseen vallankumouksellisten makedonilaisten järjestöjentoimintaa Balkanilla, harjottaen samalla painostusta Jugoslaviaan ja spekuleeraten Bulgariassa käytävillä sisäisillä suuntataisteluilla.

Sen niin Jugoslavian sisäisen kuin koko Europankin tilanteen kärjistymisen yhteydessä, mikä johtuu Stefan Raditshin murhayrityksen johdosta, oli huomattavissa että Jugoslavian fascistihallitus sangen avoimesti suuntasi politiikkansa Englantia kohti. Ilmotus siitä, että englantilais-amerikalaiset pankkiirit ovat valmiit hankkimaan Jugoslavialle 250 miljoonan dollarin suuruisen lainan, olivat omiaan entistä uhkaavammin kärjistämään imperialistien ristiriitoja Balkanilla, sillä tämä Englannin osottama aktiivisuus Balkanilla ei voinut merkitä mitään muuta kuin poikkiteloin asettumista Italian pyrkimyksille.

Nyt kertovatkin tiedotukset, että Italian diplomatia on ryhtynyt vastatoimenpiteisiin. Ensiksikin se antoi ankarasanaisen nootin Jugoslavialle Dalmatiassa pidettyjen italialaisvastaisten mielenosotusten johdosta. Toiseksi on Italia erikoisesti korostanut ystävyyttä Bulgariaa kohtaan, vaikuttaakseen maassa niihin piireihin, jotka vastustavat hallituksen englantilais-ystävällistä suuntaa. Ja kolmanneksi on Italia ilmottanut Abessinialle, että Italia sallii viimeksimainitun erittäin edullisesti käyttää hyväkseen Assabin satamaa — pyrkien Italia tällä heikentämään Ranskan vaikutusvaltaa Abessiniassa.

Englannin ja Ranskan vaatimukset ryhtyä päättäväisiin toimenpiteisiin Bulgarian sisäistä vallankumouksellista makedonialaisten järjestöä vastaan on synnyttänyt voimakasta erimielisyyttä Bulgarian hallituksessa. Englantilaisystävällinen suunta koettaa päästä yksinmääräämään jäsi maan politiikassa. Jugoslaviassa kiihtyy kamppailu Italian kanssa tehtyä sopimusta vastaan ja niitä vastaan, jotka pyrkivät myymään oman fascistisen kenraalidiktatuurin ulkomaalaisille imperialisteille. Ja samaan aikaan horvatialainen oppositsioni horjuttaa vielä Belgradin hallituksen asemata.

Tämä kaikki ristiriitojen punominen ja niin imperialistien kesken kuin Balkaninkin maiden välillä vallitseva kärjistynyt tilanne osottaa, mitä maata kapitalistien "ikuisen rauhan" vakuuttelu on.

Lewisin väkivaltaisuus epätoivon näytteenä

SOSIALISTIEN JA HIILIPAROONIEN AVUSTAMA TAANTUMUS EI KYKENE KUOLETTAMAAN AMERIKAN TYÖVÄENLUOKAN EDISTYSMIELISYYTEEN PYRKIMISTÄ

Amerikan työväenliikkeen historiaan on lisätty yksi uusi, musta lehti. Sen on kirjoittanut kaivosparoonien palkkakätyri John L. Lewis, jolta ei entisiäkään ansioita puutu alalta, jossa historian mustia lehtiä kirjoitetaan työläisten verellä. Viimeisin kirjoitettiin Pittsburghissa, Pa., jossa edistysmielisten hiilikaivostyöläisten konventsioni kokoontui toissa sunnuntaina. Edellinen lehti ei ole kaukana siitä. Kaksi päivää aikaisemmin ammuttiin nimittäin Bentleyvillessä Pa., kolmea edistysmielistä kaivostyöläistä vain sen syyn takia, että he pitivät velvollisuutenaan mennä edustamaan konventsionlin lokaalia, joka oli heidät kansanvaltaisesti valinnut. Eikä montaa päivää ole kulunut siitä, kun Frank Bonita ammuttiin Pittstonissa, Pa. Hänen "veljensä Sam, ja kaksi muuta edistysmielistä istuvat vankilassa vain siksi, että eivät sallinneet Lewisin palkkamurhaajan ottaa henkeään. Campbell ammuttiin joitakin kuukausia sitten konekiväärillä miltei keskeltä poikki ja hänen toverinsa Reilly sai 12 kuulaa päähänsä. Myöskin murhattiin Pittstonissa samanaikaisesti edistysmielinen Lillis.

Ja lisäksi. Koko Lewisin hallinta hiilenkaivajain uniossa on ollut mitä epätoivoisinta väkivaltaisuutta. Hän on noussut valtaan juottamalla esimiestään humalaan ja lopuksi syrjäyttämällä hänet. Hän on väkivaltaisesti tukahuttanut kaikki arvostelut hallintakoneistoaan kohtaan. Hän on väärentänyt äänestyksiä omaksi ja luutnanttiensa eduksi luonteenomaisella mielivaltaisuudellaan ja häikäilemättömyydellään. Hän on järjestänyt kaikille kovan- ja pehmeänhiilen kaivosalueille aseistetut tappelijajoukot. Tarvitsee mainita vain Herrin, Pittston, Bentleyville, Pittsburgh, joissa muiden ohella hurtat ovat riehuneet Lewisin määräyksestä.

Väärin olisi eriokoistuttaa Lewis jokisikin poikkeukseksi American Federation of Laborin taantumusjohdosta yleensä. Sangen tuoreita tapahtumia on riittävän paljon, joissa greenit, wollit, frynet ja muut kaltaisensa ovat palkkahurttineen riehuneet. Turkistyöläisten ja vaatetyöläisten edistysmieliset saavat joka käänteessä maistaa unioterroria. Järjestelmällistä murhatoimintaa kohdistetaan armottomasti jokaiseen, joka uskaltaa ajatella toisin, kuin taantumus määrää.

Väärin olisi myöskin unhottaa tämän taantumusterrorin erästä tärkeintä tukijaa, (lukuunottamatta virkavaltaa), sosialisteja. Jokaisessa käänteessä huutavat nämä sekamelskapolitikoitsijat äänensä käheiksi kommunistien väkivaltaisuuksista ja raakuksista. He ihannoivat American Federation of Laboria ja sen johtohenkilöitä, saamatta edes nuolasua palkakseen, kuten New Yorkin valtiofederatsionin konventsioni hiljattain osoitti, samoin kuin muidenkin valtioiden. He ovat puhaltaneet sumua Lewisin väkivaltaisuuksien ympärille, että niitä ei näkyisi. He ovat New Yorkissa ja muualla itse mukana avustamassa väkivaltaherroja.

Ja kuitenkaan eivät nämä sosialistiset enempää kuin unionistisetkaan johtoherrat voi näyttää yhtään tekoa kommunisteilta tai edistysmielisiltä, joita voitaisiin verrata taantumusherrojen jokapäiväiseen väkivaltaisuuteen. He eivät voi osoittaa yhtään tekoa, jossa edistysmieliset olisivat liittoutuneet virkavallan väkivaltavoimien kanssa työläisjoukkoja vastaan. He ovat viitanneet, Neuvostoliittoon sen kiihkeimpinä vallankumouskausina. Huolimatta siitä, että tämänlainen vertaileminen ei ollenkaan sovi niihin rauhallisiin olosuhteisiin, jotka tässä maassa vallitsevat, ei työläisten järjestäytymistä vastaan siellä koskaan ole taantumuksellisien herrojen väkivaltaisuuteen verrattavaa tapahtunut. Päin vastoin!

Odottaa sopii, että sosialistit julkaisevat hienosanaisia selityksiä siitä miten Pittsburghin tapauksessa edistysmieliset olivat syyllisiä kahakkaan. Heidän täytyy silloin jos totta vähänkin puhuvat, sanoa seuraavaa:

Edistysmielisillä kaivostyöläisillä ei ole mitään oikeutta kokoontua pohtimaan uuden union perustamisen tarpeellisuudesta. Kun he kuitenkin näin tekivät ärsyttivät he taantumuksen vihantekoihin. Edistysmielisten istuessa mitä rauhallisimmin kokoushuoneessaan, pakoittivat he kiertämättömästi taantumuksen palkkaamien hurttien ryhtymään veritekoihin. Ja koska he eivät päässeet haaliin, jonka edistysmieliset olivat omaa tarkoitustaan varten vuokranneet, niin oli heillä oikeus heitellä kiviä ikkunoista ja kutsua paikalle poliisit vangitsemaan edistysmielisiä, jotka ärsyttävää kokoustaan yhä pitivät.

Kansanvallasta pauhaavat paljastuvat ihmisiksi, jotka eivät pauhaamisellaan tarkoittakaan edistää muuta, kuin kapitalistien valhekansanvaltaa. Työväenjärjestöistä se on hyljättävä täydellisen.

Voidaanko tämänlaisilla väkivaltaisuuksilla edistää mitään muuta, kuin kapitalismin ylivaltaa sorretusta luokasta? Ei mitään muuta! Työväenliikettä se ei ole. Se on työväenliikkeen tuhoamista. Sitä luonnettaan eivät Lewisit ja muut kaltaisensa enää suuresti peittelekään. Sosialisti ovat paksumpia petkuttajia siinäkin.

Tapahtuiko Pittsburghin väkivaltaisuus odottamatta? Ei suinkaan. Jo Save-the-Union konventsionissa odotettiin sellaista tapahtuvaksi. Ennen konventsionin alkamista kävi tämän kirjoittaja United Mine Workers union vildennen piirin virastossa. Virasto oli tungokseen asti täynnä jo ulkomuodoltaan pelottavia jättiläisiä, jykevine tappelijaleukoineen. Piiripresident Fagan liikkui heidän keskellään kuin kotonaan.

Edistysmielisten keskuudessa tunnettiin Lewisin ja hänenkaltaisensa hajotustaktiikka. He hyökkäävät ennen kokouksen alkamista tai heti sen alettua kokoussaliin. Valtaavat väkivalloin ja aseita käyttäen puhujapaikat ja julistautuvat kokouksen johtajiksi. Kun sitte poliisit tulevat paikalle, selittävät he olevansa kokouksen varsinaisia isäntiä ja toiset ovat tulleet muka kokousta häiritsemään. Poliisit tietenkin uskovat heitä ja "häiritsijät" viedään lukkojen taakse. Jos joku edistysmielinen on hyökkäyksessä saanut kuolettavia vammoja, niin julistetaan hänen toverinsa syyllisiksi murhaan, koska ovat tehneet hyökkäyksen rauhalliseen kokoussaliin. Sellaista on tapahtunut lokaaleissa ja piirikonventsioneissa.

Koska tämä tiedettiin, niin Save-the-Union konventsioni järjestettiin siten, että kenellekään ei annettu tietää kokouspaikkaa. Vasta sunnuntaiaamuna vietiin edustajat kokoukseen toimitsijain johtamana. Kun kokous oli jo ollut hyvässä käynnissä, niin taantumukselliset eivät enää uskaltaneet tehdä hyökkäystään.

Nyt järjestettiin konventsioni samaan paikkaan, Labor Lyceumiin. Kokouspaikka sijaitsee syrjässä, noin kolme katuväliä lähimmästä raitiotiestä. Edustajien siis täytyy kävellä huomattava matka. Huoneuston vieressä on tyhjä tontti, jossa on kiitollisia aseita, kiviä, kannuja ja muita heittoesineitä, joita kängsterit käyttivätkin. Todistajia sellaisella paikalla on myöskin vähän, joten kängstereillä oli siis sangen "strateeginen alue" käytettävissään. Ja he käyttivät siis sitä.

Selvää on, että Lewisilta odotettiin jotain tuollaista. Mutta vaikka tämä tiedettiinkin, velvoitettiin edistysmielisten toimesta, että kukaan konventsioniin osanottajista ei saa kantaa eikä käyttää mitään aseita. Näin nytkin on tapahtunut, koska porvarilehdet eivät kirkuile, että edistysmielisiltä löydettiin niin ja niin monta tonnia aseita, kuten olisi tapahtunut, jos yksikin salattu ase olisi löydetty vangituilta.

Kun Lewis nyt siis on "onnistunut" hajottamaan hyvin valmennetun kaivostyöläisten konventsionin, niin mitä hän sillä todellisuudessa on saanut aikaan? Onko edistysmielisen liikkeen järjestäytyneisyys hajotettu? Onko halu luoda todellinen kaivostyöläisten unio tukahdutettu? Onko mahdollisuudet sen järjestämiseen kukistettu?

Ei mitään sellaista. Jokainen vähänkin ajatteleva työläinen joutuu päättämään itsekseen, että lewismäinen menettely ei ole työväenliikettä ja se on siis luotava hänestä mahdollisimman kauaksi. Mutta jotakin muuta Lewis sai tällä häikäilemättömällä teollaan aikaan.

Hän näytti helppotajuisesti käsitettäväksi sen, että hän ja koko hänen luutnanttistonsa pelkäävät kaivostyöläisten edistysmielistä liikehtimistä. Hän paljasti, että kun virkavalta noin suosiollisesti liittoutuu hänen kanssaan, niin Mellonin valtakunnan hiiliparoonit ovat hälyyntyneet edistysmielisten kasvavasta voimasta. Hän näytti, että hänenlaisillaan ja hiiliparooneilla ei ole työläisille mitään sellaista tarjottavana, joka puutteellisesti viehättäisi heitä, täytyen siis sen tilalle asettaa häikäilemätön väkivallan käyttö. Lewis paljasti koko tyhjyytensä syvyyden, pelkonsa ja hätääntyneisyytensä.

Eikä hän tehnyt sitä selväksi vain hiilenkaivajille, vaan koko Amerikan ajattelevalle työväenluokan osalle. Hän loi uutta voimaa edistysmielisiin ihmisiin, jotka nyt luottavat liikkeeseensä entistä enemmän, koska näkevät sen noin pelottavaksi taantumuksellisuudelle. Hän vakuutti jokaisen edistysmielisesti ajattelevan työläisen siitä, että taantumusta vastaan taistellessaan he ovat olleet oikeassa ja sitä taistelua siis on jatkettava. Hän paljasti lisäksi tukijansa, tässä tapauksessa kaivosparoonit ja sosialistit ja osoitti rehellisille työläisille, että noita kaikkia voimia vastaan on taisteltava, eikä niille mitään kannatusta ole annettava.

Siis lopullinen totuus on, että vaikkakin Lewis mahdollisesti voi häiritä uuden union luomista, niin edistysmielisyyden suurta voimaa hän ei ole heikentänyt. Päinvastoin. Ja se voima kohdistuu tällä hetkellä koko sitä liittoutumaa vastaan, josta Lewis on vain yksi pieni osa. — rsk.

Toronton uutisia

KP. KAUPUNGIN KESKUSKOMITEASSA

t.k. 12 p. päätettiin seuraavista tärkeistä asioista:

"Canadian Labour Monthlyn" hyväksi suoritetaan ryntäys tämän kuun ajalla, hankkien tilauksia sille.

Kominternin 6:sta kongressista palaavien edustajain raporteerausta varten järjestetään erikoinen jäsentenkokous, sekä yleinen puhetilaisuus toy. MacDonaldille, josta kertyneistä tuloista puolet luovutetaan piirirahastoon.

Venäjän vallankumouksen muistojuhla päätettiin järjestää nidettäväksi sunnuntaina marrask. 11 p. Standard-teatterissa. Siihen on kaikkien valmistauduttava.

Johtokunnalle jätettiin autotyöläisten järjestämistyön kehittäminen.

Poliittiseen komiteaan valittiin kaksi CIP:n keskusneuvostossa olevaa jäsentä ja siirrettiin puoluejäsenten fraksioitten valvonta komitealle. Samoin siirrettiin kaupungin vaalien valmistelu.

Ammattiuniokomitea velvoitettiin heti ammattikongressin konventsionin jälkeen tekemään yhteenvedon ja valmistamaan suunnitelmia tehtävistä yhteiselle jäsenten kokoukselle.

Kolmihenkisen komitean tehtäväksi jätettiin englanninkieliselle toimintahuoneuston hankkiminen, joka samalla voidaan pitää yleisenä paikallisen toiminnan kaskuksena. Samoin siirrettiin johtokunnalle puolueen englanninkielisistä sympatiseeraajista n.s. "Workers Clubin" muodostamisen lähempi harkinta.

Huomattiin, että oli useita ryhmiä, jotka olivat olleet kokoontumatta viimeiset kaksi kuukautta (kuten esim. suomalaiset ryhmät "C1" ja "C2", jotka ovat toimineet yhdessä, mutta nyt jääneet kesälomalle), velvoitettiin heti kokoontumaan ja järjestämään toimintansa säännölliseksi.

Piirin nuorisokurssien raporteerattiin jättäneen velkaa kustannuksista yli kaksisataa dollaria, jota vastaavana tulee järjestettäväksi torontolaisten kurssilaisten konsertti tämän kuun lopulla ja juutalaisen urheiluseuran oppilaan ruokaraha. Jälellä olevan tappion peittämiseksi on velvoitettu Toronton ja Montrealin keskuskomiteat järjestämään erikoisen tilaisuuden jossakin muodossa. Siirrettiin johtokunnalle.

Elonkorjuuseen haalittujen tuhansien brittiläisten kaivosmiesten haalimista ja narraamista paljastavan lentolehtisen ja liimalappujen jakamisesta vangittujen kahden nuorisoliittolaisen asia ilmoitettiin rauenneen.

*

ELONKORJUUSSA OLEVIEN MAINARIEN ASIA ESILLÄ

Täällä viime viikolla pidetyssä vuotuisessa ammattijärjestön edustajakokouksessakin ikäänkuin tavan vuoksi on kiinnitetty edustajien kesken huomiota siihen suureen petkutukseen, jonka alaiseksi Englannista tänne tuodut mainarit ovat joutuneet. Mitään suurempaa kuitenkaan ei ole tilanteen selvittämiseksi saatu aikaan. Yli maan on vain päätetty lähettää asiaa valaiseva kirje eri ammattiosastoille, jossa kehoitetaan turvaamaan näitä hätään joutuneita, samoin päätettiin kirjeellä kääntyä Edmontonissa olevan siirtolaisten asiaa valvovan komitean puoleen.

800 PAUNAA PAINAVA KIVI PUDOTETTU MIEHEN PÄÄLLE

Royal York hotellirakennuksella syyskuun 12 päivä, sai kuoloniskun äkkiarvaamatta nostokoneen mekanikko, Louis Wolf työskennellessään rakennuksen nostokoneaukossa, viidennellä lattialla, saaden äkkiarvaamatta 800 paunaa painavan kiven päälleen, jonka seurauksesta hän putosi kellariin asti. Kiven pudotti 15:sta lattialta William Flemming, nuori poikanen, jonka työ ei edes ollut koskettuksissa kivien käsittelyn yhteydessä. Tämän johdosta hänet heti vangittiin, ollen hänen asiansa esillä t.k. 13 päivä. Kuitenkin pidemmittä keskusteluitta siirrettiin jutun perusteellinen tutkiminen syyskuun 21 päivään, johon mennessä hankitaan perusteelliset tiedot. Poikasta tultanee syyttämään suoranaisesta miestaposta, ollen hän vangittuna oikeuskuulusteluun asti.

HYPPÄSI YHDEKSÄNNESTÄ KERROKSESTA KADULLE

Bay- ja Dundas-katujen kulmassa olevasta Ford-hotellista hyppäsi keski-ikäinen nainen 9:nnen kerroksen akkunasta kadulle syyskuun 11 päivä, ollen kuolema heti seurauksena. Nainen oli Montrealista kotoisin, varakkaasta perheestä, mutta tarkastuksessa joka hänen huoneessaan toimitettiin, löytyi vain dollari kahdeksankymmentä senttiä rahaa, ja niin on tapahtuma antanut arveluja, että hänet olisi ryöstetty ja sen jälkeen heitetty kadulle.

HUKKUNEET

Emma ja Lilie Guerin, 12- ja 6-vuotiaat tytöt, jotka täällä kotoaan katosivat syyskuun 12 päivä, keskiviikkoillalla kello 5, löydettiin perjantaiaamuna oltuaan kadoksissa 43 tuntia, etsien heitä tämän ajan kaupungin poliisit. Lapset löytyivät kaukaa ulkopuolelta kaupungin rajan, länsi-Dundas Divisionasta. Lapsien kotoa lähdön syyksi ei ole mitään erikoisempaa syytä, ollen he köyhän työläisnaisen lapsia, joita naiselle on jäänyt kuusi kappaletta, perheen isän jättäessä heidät oman onnensa nojaan.

UUSI LÄÄKKEITÄ VALMISTAVA LIIKE TORONTOON

Toronton yliopiston lääketieteellispatologiselle osastolle aletaan lokakuun 15 päivä rakennuttamaan 750,000 dollaria maksavaa rakennusta College-kadulle, pohjoispuolelle General hospitalia, joka rakennus valmiiksi tultuaan yhdistetään maanalaisella tunnelilla hospitalin yhteyteen, tehden siten helpoksi lääkkeiden ja muiden lääketarvikkeiden kuljetuksen sairaalaan. — J.

Suomen työläisurheilijat Spartakiaadeista

SPARTAKIAADIT ONNISTUNEET YLI ODOTUSTEN JA KAIKKIA TYÖLÄISURHEILIJOITA YHTEEN SITOIVAT

Lehtemme, "Punaisen Karjalan", edustajalla oli tilaisuus puhutella Suomen työläisurheilijajoukkueen johtajaa Erland Virtasta ja siten saada päteviä tietoja Suomen työläisurheilijain mielenkiinnosta Spartakiaadeja kohtaan, vaikeuksista, jotka osallistuvien oli voitettava päästäkseen kisoihin sekä vaikutelmista, joita nämä ensimmäiset kansainväliset työläisurheilukisat synnyttivät.

Kysymykseemme, herättivätkö Spartakiaadit mielenkiintoa Suomen työläisurheilijain keskuudessa, vastasi Virtanen, että Spartakiaadit herättivät Suomessa sellaisen mielenkiinnon, että tuskin mistään asiasta, lukuunottamatta poliittisia vainoja, puhuttiin niin paljoa kuin näistä. Suuri huomio kisoja kohtaan johtui monestakin syystä. Mainitsen niistä muutamia. Suomen työväen tiedossa on ollut jo pitemmän aikaa, että Neuvostoliitossa tehdään erikoisen voimakasta työtä myös ruumiillisen kulttuurin hyväksi. Tämän perusteella tultiin vaistomaisesti otaksumaan suurien joukkojen ei ainoastaan Neuvostoliitosta, mutta myös monista muista maista, osallistuvan näihin kisoihin. Ajateltiin, että näissä kisoissa voi tulla esille monia ennen tuntemattomia urheilijoita, joiden saavutuksetkin tulevat olemaan korkeampaa luokkaa. Näin on käynytkin. Tämä vaikutti varsinaisiin aktiiviurheilijoihin innostavasti päästä mittelemään voimiaan sekä Neuvostoliiton että koko maailman työläisurheilijain kanssa.

Työläisurheilijain valtava enemmistö, voipa sanoa koko urheiluväki, ovat kaiken aikaa vaatineet täydellistä kanssakäymistä niin Neuvosto-Venäjän kuin myös muiden maiden työläisurheilijain kanssa. Tästä on todisteena viime kesänä pidetty TUL:n liittokokous. Vaikka kokouksesta muutamat politikoivat sos.-dem. herrat saivat poistettua noin 50 elinvoimaisen seuran edustajaa, niin jälelle jäänyt tynkäkokouskin päätti Spartakiaadeihin liittona otettavaksi osaa. Teille on kuitenkin tunnettua, huomautti haastateltava, että mainitussa liiton tynkäkokouksessa valittu puhtaasti sos.-dem. johto ei ryhtynyt liiton päätöksiä toteuttamaan, vaan päinvastoin alkoi kaikkia keinoja käyttäen vastaagitatsiooniin Spartakiaadeja vastaan, muka sen perusteella että Luzernin sos.-dem. herrain käsissä oleva urheiluinternationaale oli kieltänyt eri maiden urheiluliittoja osallistumasta Spartakiaadeihin, jonka tarkoituksena lienee ollut ovelalla tavalla saada osallistumaan työväen urheilijoita samaan aikaan pidettäviin Amsterdamin porvarillisiin olympialaisiin.

Kun valmistelujen aika kisoihin osanotosta oli kulunut yli kaiken mahdollisuuden, ryhtyivät urheilijat itse omasta aloitteestaan toimenpiteisiin osanottonsa puolesta Spartakiaadeihin. Helsinkiläiset urheilijat valitsivat yleisessä kokouksessaan erikoisen komitean, jonka tuli ryhtyä järjestämään osanottoamme yksityisinä urheilijoina ja tietenkin omilla varoilla.

Tämän jälkeen alkoivat sos.-dem. politikoitsijat hurjan kamppailun tehdäkseen tämänkin yksityistä laatua olevan toimenpiteen tyhjäksi. Urheiluseurojen vaatimukset yleisen liittoäänestyksen toimeenpanemisesta osanoton puolesta sos.-dem. liittotoimikunta hylkäsi työläisiä ärsyttävällä tavalla, antoi julistuksen, jossa määräsi seurat eroittamaan ne jäsenet, jotka ajatuksin, sanoin ja teoin vaikuttivat Spartakiaadeihin osanoton hyväksi. Mutta kun nämäkään toimenpiteet eivät vaikuttaneet, sillä tämän seuraksena olisi ollut, että liitto ei olisi kyennyt toimeenpanemaan minkäänlaatuisia kilpailuja, sillä eroitettaviksi olisivat joutuneet kaikki parhaat ja aktiivisimmat urheilijat, ryhtyi liiton sos.-dem johto mitä halpamaisimpaan (Spartakiaadien) parjaukseen lehdistössään. Tämän lisäksi osoittivat he Spartakiaadien olevan vain poliittisen välikappaleen, joka palvelee Neuvostoliiton tarkoituksia. Tällä tahdottiin vaikuttaa viranomaisiin, niin että ne loppujen lopuksi kieltäisivät matkalle aikovilta passit. Täytyy sanoa, että tämä toimenpide oli tehokas. Kautta maan matkalle aikovien parhaimpien urheilijoiden passianomukset hylättiin ilman mitään perusteluja. Vain Uudenmaan läänistä onnistui muutamien huomatuimpien urheilijoiden saada matkalupa.

Kysymykseemme, muodostuiko Suo-

Viikon tapahtumista

Vaikka sulloi linnahan
taas hurtat mainareita,
niin uniolle uudelle
näin luotiin perusteita.
Nimi tehty järjestölle
ompi vankilassa.
On kätyreille, lewiseille,
vastus kasvamassa.

Taas Mussolini nälkäisiä
kuularuiskuin lahtas.
Työttömät kun fascisteja
vastustamaan pakkas.
Diktaattori huomannee,
ett' nälkä joukot nostaa.
Siks' ampumalla nälkäisten
hän joukot tieltään poistaa.

Rummin Jussi "amnestian"
sai jo valtiolta.
Murhasyytteet kumottiin
näin tältä lahtarilta.
Seitsemästäkymmenestä
murhasta ei saada
linnaan valkosankaria,
mi' valkas Suomenmaata.

Eipä saatu Canadassa
työtä mainareille.
Englannista tuotetut
jo lähti kotitielle.
Syyn nyt saavat kommunistit,
kun ei ollut työtä.
Totuuden kun sanoivat:
— Tääl' kiristetään vyötä.—

Kommunistijutussa
on välipäätös tullut.
Ei syyttömille, sairaille,
siel' ihmisyyttä ollut.
Nyt luokkavihan päätöstä
saa vangit odotella.
Ja ohranat taas nuotallaan
voi uutta kalastella.

Suomenmaassa armeijalle
pannaan paukkurahaa.
Velkavaroin kasvattavat
herrat rasvamahaa.
Omaisuus on pantattuna
kaikki ulkomaille.
Työläiset ja talonpojat
nääntyy veron alle.

MAGNUS RAEUS.

Eri paikkakunnilta

Cobalt, Ont.

Työläisten henkinen kehitys kulkee hitaasti eteenpäin verrattuna muuhun kehitykseen nyk

Winchester

PAPEROSSEJA

WINCHESTER PAPEROSSI SAVUKE TYYDYTTÄÄ NIITÄ JOTKA HALUAVAT LAUHKEAN SAVUKKEEN. NE OVAT

Valmistettuja Oikein

20 paperossia 25c

"POKKERIKORTTI" JOKA PAKETISSA

vattaa todellisia luokkataistelijoita taistelulinjoille. Sillä naisosastojen ansioksi on suurimmalta osaltaan luettava se, että täällä pohjois-Ontariossa saatiin Pottsvilleen neljä viikkoa kestävät nuorison oppikurssit, jossa minäkin sain olla mukana oppimassa. Siitä kiitän omasta, kursseilla olleiden ja koko nousevan työläisnuorison puolesta heitä, että valmistivat meille tällaisen tilaisuuden. En voi löytää sanoja, joilla voisin ilmaista sen tunteen mitä tunnen, kun tiedän, että olemme voineet näiden kurssien avulla itsekukin kohdaltamme nousta hiukan ylös siitä luokkatiedottomuuden suosta, jossa useampi meistä ennen oli. Nämä kurssit avartivat monessa suhteessa henkistä katsettamme, näkemään yhteiskunnallisia nurinkurisuuksia oikeassa valossaan, todelliselta työväenluokan taistelijan näkökulmalta. Näillä kursseilla minäkin pääsin käsitykseen kuinka paljon siinä opissa, jota olen saanut porvarillisissa kouluissa, on totta ja oikeaa ja kuinka paljon valhetta ja väärää.

Myöskin haluan lausua kiitoksen sanan, vaikkakaan luokkataistelijalle ei kiitokset mitään merkitse, kurssien opettajille J. Virralle, B. Buhaylle ja J. Gilbertille siitä innostuksesta, jolla he meitä opettivat.

Niin, koetan toiminnallani vointini mukaan osottaa, että käytän työväen luokkataistelullikkeen hyväksi niitä henkisiä arvoja, joita olen näiltä ylläimainituilta kursseilta saanut. Varsinkin niitä tulen käyttämään nuorison keskuudessa kommunistisen oppien levittämiseen ja nuorisomme vallankumouksellisiksi saattamiseksi. Tiedän, että se tehtävä, mikä on jäävä meidän nousevan nuorison tehtäväksi, ei ole helppo, vaan kysyy suuria ponnistuksia, mutta se ei saa nuorisoamme peloittaa. Vaikka meitä vastassa onkin kapitalismi kaikkine avuineen ja vaikka se vainoilla, kidutuksilla ja vankiloilla, murhaten ja raastaen käy taistelua työväenluokan vapautumispyrkimyksiä vastaan, niin siitä huolimatta täytyy työväenluokan nuorison kyetä nousemaan luokkataistelun etulinjoille ja saattamaan luokkansa voittoon.

Signe Lundy.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

TYÖVÄEN URHEILU

Kilpailukutsu

Täten kutsumme kaikkia C. S. T. U. liiton alaisia seuroja jäseniensä kautta osaottamaan kansainvälisiin urheilukilpailuihimme, jotka asianomaisella luvalla järjestämme 23 pnä syysk., 1928, Ford Cityssa, Ont. Runsasta osanottoa toivoen, valmiina vastapalvelukseen vointimme mukaan, merkitsemme työläisurheilutervehdyksin:

Border Cities v.- ja u.-seura Visa
Emil Tuhkunen, Erik Laaksonen, puheenj. siht.

Kilpailuohjelma: Viisiottelu miehille (100 m., pituushyppy, kuulantyöntö, kolmiloikka ja keihäänheitto). Kolmiottelu ikämiehille (100 m., kuulantyöntö ja pituushyppy). Naisille 60 m. juoksu sekä miesten 1600 m. viestinjuoksu (600x400x300 x200x100).

Määräyksiä: Voimassaolevia sääntöjä noudatetaan. Ikämiesten ikäraja 35 v. Osanottoilmoitukset tehtävä viimeistään kilpailupäivänä 1½10 ap. suomalaisella haalilla 907 Drouillard Rd., Ford City, Ont. Vieraspaikkakuntalaisille varaamme vapaan asunnon.

YHTEISVOIMIN

Petron Jurkka, paksu, punakka ukonrahjus, Pöllölän maidonvälittäjä katseli ikkunasta pihamaalle, jossa talon Matti renki valmisteli maitokuormaa; sovitteli "pankat", ämpärit, rihkapytyt y.m. hyvään järjestykseen Jurkan suureen "linnakärryyn".

— No koitaha vetelys suaha se kuorma välleimpiää valmiiksi!.... Jurkka jätti ikkunan; pitihän sitä vähän itseäkin valvistaa ennen matkalle lähtöä.

Aune emäntä olikin jo kantanut pöytään höyryävän lihakeiton, leivän, maidon, voin y.m. ruuan.

Ahnaasti iski Jurkka ruokaan kiinni, pitihän syödä vähän matkankin varalle, sillä ei ollut Jurkan tapana linnareissuillaan joka taloon istahtaa. Ei ollut Jurkka koskaan ollut niin täysi, ettei kotiaan tietä tietänyt, vaikka kylläkin vähän maisteli, niin kertoivat kylässä. Siksi nytkin otti ainoastaan pienen ruokaryypyn ennen ruokailemista.

Jurkka vilkasi ikkunasta ulos ja kiirehti syöntiään, sillä kuormakin näkyi jo olevan valmiina ja johan se hevonenkin syödä raksutteli kauroja kuorman edessä.

— Tuoha Pekko se miun takkiin ja vilkaseha kamarist samas sitä kellaa. —Pekko kiirehti täyttämään isän käskyä.

— Jok se on toine tunt? Jurkka tempasi Pekolta takkinsa ja nousi pöydästä.

Saatuaan kaikki kuntoon ja annettuaan tarkat määräykset heinänlyönnin suhteen, sekä luvattuaan tuoda Pekolle ja Marille suurin pussin "litentsejä", meni Jurkka ulos ja katseli ensin oliko kuorma hyvin laitettu. Hyvinhän se oli, heiniäkin oli Matti kylliksi hevoselle laittanut.

— Kyl tuo Matti on muutei hyvä työmies, mut tuhma. — Näin päätellen istahti hän kärryihin ja sanottuaan hyvästit, ajoi portista ulos.

Jurkka, meet sie Pietarii?

Jurkka käännähti sukkelasti sinne päin, mistä oli kuullut mainittavan itseään.

Pekkolan isäntä se sieltä niityltään huusi.

— Et sie tois miul pyhäks vähän viinoi, vaik par pulloo, tulloo sunnuntain vierai!....

— Suapha sen!.... Jurkka hoputti hevostaan eteenpäin. Siinä kärryillä istuessaan ajatteli hän kuinka helppoa ja tuottavaa on olla "maitomiehenä". Aivan kuin itsestään soluvat kympit taskuihin, kunhan vaan vähän osaa...

Näillä maidoilla saa hän taas sievoisen summan. Mitättömän vähän tulee maito kylässä maksamaan, mutta Pietarissa.... kyllähän siellä maidosta hinnan saa. — Kyl mie ossaan maitoo vettä lisätä ja vajavil mitoil myyvvä — näin se eräs Toksovan puoleinen "maitomieskin" oli kerran Jurkalle sanonut. No sitähän se hänkin oli tehnyt....

— No p—kele, et sie ennää ossaa etteepäi mennä!.... Jurkka tempasi ohjaksista, niin että hevonen sen oikein suussaan tunsi.

Tyytyväisenä hän siinä sitten taas edelleen ajeli. Voittokympit ne jo hänen silmissään vilkkuivat, kympit, jotka olivat kylän köyhien talonpoikien hikeä ja verta, mutta mitäpä Petron Jurkka siitä välitti, hänhän oli vaan eteensä katsova mies.

* * *

— Annoit sie tänä aamuun maijot Jurkal?

Taavetti rupesi luiskaamaan viikatettaan, samalla katsahtaen vähän jälelle jääneeseen Mariin.

— Maijot? En antaant, ei kannattant, sil ennehä käytetää se maitotilkka vaik ommii tarpeisii, ko hänl polkuhinnast — sanoi Mari joka oli jo saavuttannut Taavetin, — Jussin Anni, Kaapren Mari ja mon muu ei myöskää ennää luvant antaa Jurkal maitoloi, enne vaik ruvetaa viemää hot Litolan maitopunktii, vaik sin olis vielkii pitemp matka, — näin olivat naiset tuumineet.

— Joka pullost kuulema suap mont kopekkaa voittoo, a mitä se jo tekkee niikii suures määräs, ko hiä Pieterii viep mein maitoloi, joist on meil kyläs polkuhinnan maksant. — Suutuksissaan alkoi Mari entistä kiivaammin lyödä heinää.

— Vai nii mitte työ naiset tuumanneet, etette ennää maitoo käy Jurkal antamaa, no oikja tuuma se onkii, en miekää vasten uo. Kuulema, joka reissul pistää sievoisen summan, kymmenii ruplii, karmantoo. — Ja Taavetti seurasi Marin esimerkkiä, sivuttaen kohta hänet.

— Jos työ vua pysyisitte piätöksessä, nii taitais silt Jurkaltkii ne hyvät tienestit loppuu, ei pääsis köyhii ennää nylkemää... Sekkii verenimijät! Hst! Viimeinen oli tarkoitettu suurelle paarmalla, joka oli Taavetin niskaan istahtanut.

Entistä kiivaammin välähtivät viikatteet, sillä vielä tänään olisi aloitettava se Suoperän niittykin, siis ei ollut aikaa vitkastella.

— Jurkka, nousv yllää murkinal! Aune koitteli ravistella ylös Jurkkaa joka oli yöllä Pietarista saapunut. Kun nykimiset yhä uusiintuivat, avasi Jurkkakin viimein silmänsä.

— No mikä hätän? Nousen mie täst!

— Olisi tehnyt mieli vielä vähän uinahtaa, mutta murkina odotti.. Jurkka tunsi vatsassaan vääänteitä ja siksi nousi. Vieläkin tuntui pää niin sanomattoman raskaalta, oli tullut ottaneeksi matkalla vähän liikaa.

Kyllähän hän vähän virkosi, kun pääsi ruokapöytään.

— Kuulema suuremp osa kylän naisist eivät ennää rupea siul maitoloi antamaa.

Palakin jäi Jurkalta suuhun viemättä, katseli vain hämmästyneenä Auneen. Siis oli tullut se, jota hän aina oli pelännyt.

— Ei miul... Mihi hyö sit maijon pannoot?

— Sannoit vievääns enne vaik Litolan maitopunktii, ko siul, taik sit kävvööt yhes viemää, perustaat tännekii maitopunktin.

— Kuka heil on tälläisii opettant? Mie muka nylen heit. Jurkalta hävisi humala tuossa tuokiossa, tuntui kun päänsärkyä ei koskaan olisi ollutkaan.

— Voi sun p—kele!

Jurkka raivostui. Pitikö hänen luopua maidon viennistä, se tuntui hänestä mahdottomalta.

— Mist sie tätä kuulit.

— Kaaprelan tuvas, sie lol paljon naisii koos. Kertoit et sie et muuta ossaa tehhäkää, ko toisii petkuttaa.

Jurkalle ei enää ruoka maistunut, niin koski uutinen häneen.

Isä, toit sie meil litentsei — kysyivät Pekko ja Mari jotka olivat näköjään käyneet mustikassa, sillä korit käsissä he nyt ovelle ilmestyivät.

— Hitto täs teil viel litentsei. Koskaan ei Jurkka vielä ollut näin kylmästi lapsilleen sanonut.

Lapset katselivat tyrmistyneinä toisiaan, he eivät koskaan olleet nähneet isäänsä näin suuttuneena ja siksi he hiljalleen hiipivät kamarin puolelle.

— Pittää täst vaik lähtee katsomaa sitä heinän lyöntii. Näin sanoen koppasi Jurkka ensimäisen hatun, joka naulakossa riippui, vaikka se ei ollutkaan hänen omansa, vaan renki Matin pyhä hattu ja painui ovesta ulos.

* * *

Naiset pysyivät päätöksessään, eikä antaneet maitoa Jurkalle, vaikka tämä lupasi maksuakin lisätä. Mutta luottaen, että naisilla vaan on jokin juoni kysymyksessä, sillä miksi heistä vielä moni antoi maitonsa viime viikolla, mutta nyt ei, Jurkka ei ensin uskonut vielä kaikkea menettäneensä ja siksi hän päätti odotella, mitä seuraa.

Mutta se oli turhaa. Naiset eivät antaneet enää itseään pettää, vaan alkoivat viedä maitoaan Litolaan, jossa tosiaan saivat maidostaan siitä tulevan hinnan.

Jurkka raivosi, mutta mikään ei suttanut.

* * *

— Kukapa sitä Litolaankaan aina kehtaa maitoaan kantaa, pitkäksihän sekin käy. Eräs kylään muuttanut suomalainen mies Huopalainen ehdottikin senvuoksi, että kylään perustettaisi oma maitopunkti, samanlainen kuin Liitolassakin.

— Miksi emme voisi kooperatiivin yhteyteen.

— Nii, miks emme vois — tuumivat ukotkin.

* * *

"Puhtaus ennen kaikkea!"

Taavetti katseli seinällä olevaa plakaattia ja odotteli maidonantovuoroaan. Näin sunnuntai päivänä oli Taavetti itse tuonut maidot.

— 17½ litraa, sanoi Huopalainen, maidon vastaanottoja ja merkitsi Pekkolan Katrin maitomäärän kirjoihin.

— Kukas se tänään lähteekään Leningradiin? — Huopalainen vilkaisi seinällä olevaan luetteloon.

— Kaapre, hän vie suuremmankin kuorman. —

Siinä plakaattia katsellessa muistui Taavetin mieleen koko maitopunktihomma. Jurkan kiivas taistelu, maitokellarin laitto ym.

— Kuka seuraava?

— Mie —. Taavetti alkoi kaataa maitoaan mitta-ämpäriin.

— 10 litraa. Kaada siihen viimeiseen "pantkaan". —

Taavetti teki työtä käskettyä.

— Kyllä tämä taitaa olla toisenlaista, kun Jurkalle antaminen — kuuli Taavetti Huopalaisen jollekin sanovan.

— Kyl näkkyy oleva, täs raaetaa kaikkiin hyväks, mut Jurkka täytti vua ommii kormantojaa.

Niin, täs raaetaa kaikkii hyväks, nämä sanat palnuivat kaikkien, niin Taavetin, kuin muidenkin läsnäolijoiden mieliin ainlaaksi.

— Kyl myö taietaa nyt olla linjal, tuumi Jaakkolakin kaadellen maitojaan.

— Nii, se men ko naulan plähän, sanoi Taavetti ja löi ukkoa olalle.

Kotiin mennessä tunsi Taavetti entistä varmemmin, että nyt ollaan oikealla linjalla, niinkuin Jaakkolan ukko oli sanonut. Oskari.

Kuolemaantuomittuja herjaajia historiassa

Kaikissa kapitalistisissa maissa on vielä jälellä vanha jumala- ja uskontoherjauspykälä. Ja kuitenkin on jokainen terveesti ajatteleva ihminen, mikäli on rehellinen, selvillä siitä, että jumalat eivät ole luoneet mitään ihmisiä, vaan että ihmiset ovat pälnvastoin luoneet jumalat, ja kuitenkin rangaistaan jopa vankeudella ihmisiä, jotka "kulttuurimaissa" tekevät pilaa vanhoista juutalaisten taikauskoisuuden kukkasista.

Ulkomaalaisen lehden mukaan julkaisemme tässä kuvauksia huomattavimmista kuolemantuomioista, joita on vanhaan aikaan julistettu herjaajille.

Amenhotep IV

Noin 1360 e. Kristusta oli Egyptin faaraona Amenhotep IV, joka mieli murtaa pappisvallan kaikkivallan toteuttamalla aurinkopalveluksen elävän tai palsamoitujen härkäin, krokodiilien, kissojen ja kovakuoriaisten palvonnan sijasta. Papisto piti tätä varsin epämiellyttävänä tunkeutumisena heidän liikeasioihinsa. Kuninkaaseen ei voitu käydä käsiksi eläessään, mutta hänelle yritettiin kostaa kuolemansa jälkeen pyyhkimällä hänen nimensä tulevan sukupolven tietoisuudesta. Egyptissä turvauduttiin eräänlaiseen kansanäänestykseen (mihin orjat eivät tietenkään saaneet ottaa osaa) kuolleen faaraon elämäntyön arvostelemiseksi. Täten tapahtui myös Amenhotepin, auringonpalvelijan, suhteen, pappien pimittäessä kansaa, joka ei ollut koskaan omaksunut kuolleen faaraon hienostuneempaa uskoa. Kun vihattu uneksija kuningaspalatsissa oli kuollut, lähtivät vanhan taikuuden kannattajat, papisto johdossaan, sotaretkelle hänen tekojaan vastaan, ja kaikkialla kumottiin hänen kuvansa ja pyyhittiin pois hänen nimensä. Faaraon kannattajat onnistuivat hädin tuskin pelastaa hänen muumionsa vihaajain hävitykseltä.

Ateenalainen Sokrates

Noin tuhannen vuotta tämän jälkeen suoritettiin vanhain hienostuneiden kreikkalaisten keskuudessa teloitus, joka oli ylen merkitsevää laatua. Kuulu filosoofi, ateenalainen Sokrates, oli tehnyt itsensä poliittisesti epämieluyttäväksi vallassaolijain silmissä. Nämä panivat käyntiin sen tehokkaan syytöksen, että Sokrates vietteli nuorisoa luopumaan vanhoista jumalista.

Vanha Kreikka oli nykyisen Euroopan pienoiskuva. Siirtomaakukoistuksen, taiteen ja tieteen loistokauden jälkeen raastoivat kaksi suurinta kääpiövaltiota, Ateena ja Sparta toisiaan 27 vuotta kestäneessä sodassa, kiistellen vallasta Kreikassa. Ateena nujertui, mutta Spartakin oli niin heikontunut, ettei enää Kreikasta vaan Roomasta tuli tunnetun maailman hallitsija.

Sokrates oli siihen mennessä eräänlaisena vaeltavana saarnaajana vaikuttanut suuresti sen ajan filosofiaan. Hän opetti, että kaiken viisauden alkuna ja keskipisteenä on itsetuntemus. Hävityn sodan jälkeen etsivät Ateenan demokraatit syntipukkia. Sokrates lienee selittänyt, ettei hän tuntenut itseään kreikkalaiseksi vaan maailmankansalaiseksi. Lopuksi annettiin hänelle armoisku herjauskanteen muodossa ja oikeusistuin antoi hänen itsensä valita kuolemantuomion täytäntöönpanotavan. Jos hän olisi osoittanut katumusta, olisi tätä huomattua miestä kenties kohdeltu lempeämmin. Hän ei kuitenkaan katunut, ei pyytänyt armoa eikä karannut, ja vuonna 399 e. Kristusta tyhjensi hän myrkkymaljan.

Jeesus Natsarealainen

Monen monien "kristittyjen" valtioiden sadoille miljoonille lapsille pantätään koulussa kiven kovaan päähän, että Kristus, minkä mukaan kristinusko on saanut nimensä, kuoli ristillä. Mutta varotaan tarkkaan selvästi ilmoittamasta, että tämä teloitus tapahtui kirjaimellisesti ainoastaan "herjauksesta". Evankeliumit eivät ole erittäin luotettava historia, mutta niistä käy kuitenkin selville seuraavaa:

Vaellussaarnaaja Jeesus Natsaretista, kutsuttu Kristukseksi, joutui kansanomaisen ajatustapansa johdosta papiston ja vanhajuutalaisten lahkojen vihoihin. Onhan vain ajateltava hänen neuvojaan, että oli annettava kaikki, mitä omistettiin, köyhille, ja sellaisia tekoja kuin rahanvaihettajain riepottaminen templistä. Viranomaiset pelkäsivät hänen vaikutusvaltaansa kansaan, ja oli keksittävä sopiva tapa, millä vapautua hänen propagandastaan. Mateuksen 26 luvun mukaan näytään hänet vangitun ja alistetun kuulustelun alaiseksi, jolloin hän vaikeni ylpeänä vääräin ilmiantojen johdosta. Evankelistan esitys tapahtumain kulusta on sekasotkuinen ja lisäksi kielenkäännöksissä väärennetty. Raa'an kohtelun jälkeen ylimmäisen papin luona vietiin Jeesus roomalaisen maaherran Pontius Pilatuksen luo, joka esiintyi Palestiinassa suunnilleen samaan tapaan kuin englantilaiset nykyisin Intiassa, ja joka piti häntä syyttömänä ja koetti pelastaa hänet. Lopuksi taipui hän kuitenkin ärtyneiden meklarien ja näiden liehtoman kansan tahtoon.

Kristus tapettiin ristillä yksinomaan "herjauksen" johdosta. Kuinka monta miljoonaa ihmistä (30 miljoonaa "noitavainoissa") onkaan kirkko, joka on ottanut nimensä Kristukselta, murhannut sen jälkeen vain sen johdosta, etteivät sen uhrit ole uskoneet, mitä kirkon pamput ovat taloudellisten etujensa takia koettaneet pakottaa kansaa uskomaan.

Aleksandrialainen Hypatia

Noin puolisen tuhatta vuotta sen jälkeen, kun kristinuskon perustaja oli ristiinnaulittu herjaajana, on kuva muuttunut. Valtaanpäässyt kristinusko opetti tosin, ettei silmää ollut vaadittava silmästä, että paha on kostettava hyvällä. Mutta todellisuudessa riehui se itse tulella ja miekalla. Ja se oli vieläkin raakalaismaisempi kuin "pakanat". Kun Sokratesta ja Jeesusta edes kuulusteltiin oikeudessa, niin murhasivat kristityt sen sijaan ilman muuta esimerkiksi aleksandrialaisen opettajattaren Hypatian herjaajana.

Aleksandria oli, kuten Roomakin, maailmankaupunki ja antiikin sivistyksen keskus. Sen akatemiassa opetti kaunis Hypatia matematiikkaa, tähtitiedettä ja uusplatoonista filosofiaa. Hän suoritti m.m. merenkululle hyvin tähdellisiä tähtitieteellisiä laskelmia — siihen aikaan ei vielä ollut mitään kompassia. Aleksandriassa vallitsi kuitenkin muudan kirkkoisä, piispa Cyrillus. Hän vainosi "kerettiläisiä", tahtoo sanoa ei-oikeauskoisia filosoofeja, pani toimeen juutalaisverilöylyjä ja antoi kristittyjen munkkien valhetuomioistuimen kivittää matematiikkaopettajatar Hypatian keskellä katua ja repiä hänen ruumiinsa kappaleiksi elävältä.

Arvon piispan luunikamia säilytetään jalokivillä somistetussa loistoarkussa Itävallassa, ja on se vielä nytkin uskonnollisen palvelun kohteena. Mutta Hypatian kiintoiset kirjoitelmat planeettien radoista "ovat kadonneet", tahtoo sanoa: kristityt viranomaiset ovat systemaattisesti tuhonneet ne.

Vapauden lukijat ja kannattajat

Leikatkaa irti tilauksienne varalta alla oleva Columbia gramofoonilevyluettelo joita voitte tilata Vapauden Montrealin konttorista

Tilatkaa meiltä myöskin gramofooninne, erittäinkin suosittelemme $22.50 ja $35.00 Portable mallisia gramofooneja, jotka lähetetään vapaasti.

75 SENTIN LEVYJÄ

1338D Ramona. Tell Me You're Sorry. Pipe organ soittanut.
1346D Hello Montreal. Laugh Clown Laugh. Ted Lew'iksen laulama.
7796 Sisilian Ruusu. Nauru kappale.
935D Two Black Crows, 1—2 osa.
33252 The Pride of Tipperary. The Stutteria Lovers. Josef Smith.
3064 Sonja Valssi. Raatajan Serenaadi. Hannes Saari.
3047 Aallotar Valssi Skagardin Tyttö Sotiisi.
3078 Lähtö. Vanha Madrid. Hannes Saaren laulama.
3077 Kulkurin Serenad. Vanhanmaan Sotiisi. Viola Turpeisen ja T. Rosendahlin soittama.
1327D Little Log Cabin of Dreams. Little Mother. Lewis James ja Shawn laulama.
3003F Vapaa Venäjä. Älä Itke. O. Pyykkönen.
12014F The Russian Beauty Valssi. Viulu kappale.
12044F Rio Valssi. Humming Bird Valssi. Orkesteri kappale.
12058F Volga Valssi. Gypsy Valssi. Russian Novelty Orkesterilta.
12072 Spring Valssi. Sweet Valssi. Russian Novelty orkesterilta.
12013 Celito Lindo Valssi. Good Fortune Valssi. Neljä sisialaista soitt.
12048F Carmen Sylvia. The Merry Widow Valssi. Russian Novelty ork.
22041F The Best Waltz On Board the Ship Instrumental Quintette.
12071F Tomorrow. Girl of my Dreams Valssi. Orkesterilta ja kuorolta.
12074F Twilight Tango Jingle Bells Tango. Argentina orkesteri.
20073F Fradania Valssi. Osennia Matchy Valssi. Russian ork. "Moskoa".
12054F Sonja Valssi. A Summer Night Valssi. Russian Novelty ork.
12053F The Volga Boatman. Dark Eyes Valssi. Russian Novelty ork.
12033F The Mill in the Black Forest. The Laughing Whistler. Marimba orkesteri.
3000F Isontalon Antti ja Rannanjärvi. Se Oolannin Sota. O. Pyykkönen.
3001F Äiti Äiti Älä Soimaa Mua. Kevät Laulu. Saimi Mustonen.
3002F Aamu Laulu. Lapsuuden Koti. O. Pyykkönen.
3005 Korjat Pojat ja Tytöt. Kosken Laskijan Morsiamet. O. Pyykkönen.
3006 Kesäillalla. Tuomet Ne Valkeina Kukkii. Otto Pyykkönen.
3007 Matalasta torpasta. Anssin Jukka ja Härmän Häät. O. Pyykkönen.
3009 Lemminkäisen Laulu. Pojat Kun Raitilla Laulelee. O. Pyykkönen.
3011F Kulkurin Masurkka. Vapaa Venäjä. Hanuri soolo.
3012F Näytelmä Pohjolaisista. Tuuli Se taivutti Koivun Larvan. O. Pyykkönen.
3014 Keinulaulu. Laula Tyttö. Jennie Anderson, soprano.
3015F Kerenski. Kaipuu Valssi. Harmonikka ja viulu.
3022 Sain Paljon Luojalta Armahain. Hellallei Minä laulelen. V. Sola.
3024F Juomalaulu. Merimies Rakkautta. Janne Muhonen.
3025 Joulupukin Polkka. Rauha Myrskyssä. Orkesteri.
3026F Viaporin Valssi. Vangin Laulu. O. Pyykkönen.
3027F Rakkauden Kaiho Valssi. Suomen Polkka. Harmonikka ja viulu, Larsen ja Tolonen.
3028 Mustalaisen Surulaulu. Vanha Mustalainen. Jean Theslöff.
3029F Illalla Kävelin. Heikki Hautala. Jean Theslöffin laulama.
3030 Hämärä Polkka.
3031F Helmi Schotises. Viimeinen Valssi. Harmonikka ja viulu.
3032F Rivakka Polkka. Maailman Matti. Leo Kauppi.
3033 Yli Aaltojen.
3034F Volgan Aallot. Tämä Maa. Hannes Saari.
3038 Ostron Tyttö. Hallin Janne. Martti Similä, baritooni.
3039F Sorakumpujen Vainajille. Tehtaassa. Aino Saari.
3040F Kuuliaiset Kottilassa. Helmi ja Kalle. Leo Kauppi
3042 Aikoja Entisiä. Heilini Soitteli. V. Lehto.
3043 Kevät Suomen Metsässä. Käki Valssi. Orkesteri.
3044F Mustalais Ruhtinatar No. 3 Inga Pieni. Aino Saari.
3045F Tiskarin Polkka. Askon Kolmirivinen. Hiski Salomaa.
3046 Mä Oksalla Ylimmällä. Saksan Polkka. Orkesteri.
3049F Laulu On Iloni ja Työni. Heitä Huolet Pois. Leo Kauppi.
3050 Sikermä Suomal. Lauluja I. Sikermä Suom. Lauluja II. Orkesteri.
3051 Katkenneet Kielet Valssi. Laurin Sotiisi Harmonikka soolo.
3052F Salkolan Syntymäkemut. Kallaves. Leo Kauppi.
3053F Salon Ruusu. Masurkka. Keski Yö Valssi. Harmonikka soolo.
3054 Jos Kaikki Suomen Järvet. Sepän Sälli. Martti Similä, baritooni.
3055 Pekkalan Veljet ja Kovapää. Maitojuna ja Romaani. Kirsti Suonio.
3056F Vappu Laulu. Orjan Kevät. Adolf Hovi
3057 Barrikaadeille. Sorretun Elämä. Harmonikka soolo.
3058 Juhannus Tanssit Paksulassa. Kulkijaksi Luotu. Leo Kauppi.
3059 Ei Kyytimies Kiirettä Oo. Valkotuomet. Hannes Saari.
3060F Herra Petteri. Renkjussi Palajaa Sodasta. Leo Kauppi.
3061F Viimeinen Toivo. Syksyn Lehdet. Columbia kolmikko.
3062F Saukkosen Avioero. Oi Mistä Saataisiin. Hannes Saari.
3063F Paimen Poika. Antti Tanssitti Mua. Iida Lovart.
3065F Kehtolaulu. Meripojan Tervehdys. Hannes Saari.
3066 Tuomet Valkoiset. Vilja. Saima Laurila.
3067 Meren Aallot. Oi Tyttö Tule. Leo Kauppi.
3068F Koster Valssi. Muistoja Suomenmaasta. Columbian orkesteri.
3069 Sjöman Anderson 1 ja 2 osa. Leo Kaupin laulama.
3070 Muistojen Valssi. Klarinetti Polkka. Harmonikka soolo.
3071 Venäläinen Kehtolaulu (Russian Lullaby). Babette. Aino Saaren laulama.
3072 Musta Ratsu. Sinikellot. Hannes Saaren laulama.
3073 Vanhan Piian Valitus. Laulu Taiteilijoista. Hiski Salomaan laulama.
3223E Mustalainen. Orvon Kyyneleet. Hannes Saari, tenori.
3074 Hollolan Polkka. Hämärä Sotiisi. Viola Turpeinen ja J. Rosendahl.
3075 Soita Mustalainen, Soita! Kuutamoyö. Aino Saari, soprano.
3076 Pois Sormet! Viivin Jenkka. Hannes Saari, tenori.
7006E Laulu Tulipunaisesta Kukasta. Lintuselle. Elli Suokkaan laulama.
3018F Tyttöjen Vienti Sotiisi. Lyytin Polkka, Surut Pois. Harmonikka.
3013F Iloinen Meripoika. Kulkurin Masurkka. Hannes Saaren laulama.
3010F Onnen Tyttö. Kevät. Hanuri soolo.
3223E Mustalainen. Orvon Kyynel. Juho Koskelan laulama.
3023F Vihuri Polkka. Kaiho Valssi. Harmonikka.
3020 Pohjolais Polkka. Taikayö. Harmonikka ja kump.
3037F Mustalainen. Kehtolaulu. Orkesteri.
9032E Orpopojan Valssi. Kalle Aaltonen. Juho Koskelan laulama.
3048 Meripojan Hyvästijättö. Aamutunnelma.
7241E Reisupoika. Kulkurin Valssi. Juho Koskelan laulama.
3041F Marjalammen Jussi. Härmän Häät. Martti Similä.
3064F Raatajan Serenaadi. Sonja. Hannes Saaren laulama.
9003E Pikkunen Poika. Luttisjussi. J. Koskelan laulama
3008F Syystunnelma. Kuula. Yks' lauvantaki-ilta. O. Pyykkönen.
3036F Meripojan Heilat. Hannes Saari.

3079F Talkoo Polkka. Honolulu. Leo Kauppi.
3080F Proletaarit Nouskaa. Korven Raatajille. Hannes Saari.
3081F Emännät Piksekissä. Savonpiian Amerikkaan Tulo.

Ruotsalaisia levyjä

22063F Gud Vet, Vem Som Kysserna Nu Valssi. Bättre Och Bättre Dag För Dag. E. Jahrlin soittama.
22052F Musik Mästaren March. John Erickson March. Soittok. soittama.
22028F En Morgan I Skogan Vals. Hammarby Polkka. Lager ja Jahrl soit. ja Jahrl soittama.
22009F Släckta Fyrar Vals. Jazz Gossen Föx Trot. Hanuri sool
22065F Skepparhistorier Vals. Ga Och Lägg Dej Mamma Foxtrot. Orkest.
22073F Kungl Kronobergs Regementets Parad Marsch. Soittokunta.

Jos tilatessanne ei ole heti varastossa kaikkia tilaamianne levyjä, niin muutaman päivän sisällä hankimme ja tilauksenne täytetään.

Tilaukset 4 dollaria ja yli lähetetään posti vapaasti, pienempiin pitää olla 25 senttiä postirahaa mukana.

Vapauden asiamiesten huomioon otettava, kaikki Vapauden asiamiehet, voivat Vapauteen annetuille takauksilla tilata levyjä ja heille annetaan tavallinen asiamiesten hyvitys. Lähetyskustannuksissa on noudatettava yllä olevaa määritelmää.

VAPAUS MONTREAL BRANCH

1387 St. Antoine St. Montreal, Que.

niintuhansiin nouseva katsojajoukko on todistus ruumiillisen kasvatuksen merkityksen valtavuudesta, johon täällä on ehditty. Tätä kaikkea ei voi sanoilla kuvailla niinkuin tahtoisi. On sanottava vain että kaikki tämä on mieliimme painunutta unhoittumattomasti.

Oliko Spartakiaadeilla kansainvälisen työläisurheilun edistämisen kannalta merkitystä, vastasi haastateltavamme empimättä suoraan, että epäilemättä. Sellainen kansainvälinen yhdessäoleskelu kuin mitä nyt täällä oli, on ehdottomasti laajentava käsityksiä ja antava tarmoa kansainvälisen työväestön yhteistyökentelylle entistä kiinteämmällä pohjalla. Nämä ensimäiset Spartakiaadit pystyivät näyttämään, miten välttämätöntä on säilyttää ja edelleen kehittää kaikkien maiden yhteistoimintaa myöskin urheilullisella alalla. Kisat auttavat myös yhteisyysaatteen leviämistä työläisnuorison keskuudessa myöskin henkisissä pyrinnöissä, joista johtuu lopullinen voittomme kapitalismin ikeestä ja sorronalaisuudesta.

Tiedustelimme edelleen, että voiko olla mahdollista, että TUL:n sos.-dem. johto tulee toteuttamaan edesvastuuttoman hajotuspäätöksensä Spartakiaadeihin osallistuneisiin nähden. Tähän arveli haastateltava, että se on hyvin todennäköistä. Liiton johto tulee pakoittamaan asianomaiset seurat eroittamaan osallistuneet urheilijat välittämättä sen tuhoisasta merkityksestä liittomme elämälle ja toiminnalle. Liittomme ei näet toimi urheilullisten päämäärien hyväksi työväen etujen mukaisesti, vaan se toimii porvarillistuneen sos.-dem. puoluetoimikunnan alajaostona pannakseen toimeen puoluueensa johdon pikkuporvarilliset peräaatteet, jotka tarkoittavat, kuten teillekin on vallan hyvin tunnettua, kesyttää ja sulattaa työtätekevät järjestöineen kaikilla aloilla palvelemaan porvarisluokan tarkoitusperiä ja vallan säilyttämistä. Mutta olen vakuutettu, että liiton enemmistö, työläisurheilijat tulevat kaikella taidollaan ja tarmollaan taistelemaan liiton eheyden ja kokonaisena säilyttämisen puolesta.

Lopuksi kysäsimme, oliko havaittavissa suurempia puutteellisuuksia ja haittoja kisojen toimitsijain taholta. Eipä ollut. Verrattain täsmällisesti suju kaikki, huolimatta siitä että nämä suurkisat olivat täällä ensimäiset. On luonnollista, että niin valtava ja nopea kehitys, joka urheilualalla on täällä tapahtunut, on jättänyt yhtä ja toista pientä puutteellisuutta. Käytännöllisiä toimitsijoita ei luonnollisestikaan ole ehtinyt riittävästi kasvaa, jotka riittävän hyvin voisivat tuntea kaikissa kohdissa ja eri aloilla kilpailusääntöjä, olla palkintotuomarina j.n.e. Mutta selvähän on, että yhä taajenevien kilpailujen kautta näitä kehittyy ja saavat niissä tarvittavan käytännöllisen tottumuksen.

Ensimäiset Spartakiaadit olivat onnistuneet yli odotusten ja kaikkia työläisurheilijoita yhteen sitoivat, lopetti haastateltavamme.

TILATKAA VAPAUS!

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena kokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori sulettuna koko päivän.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAvana New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai-iltoina. Auto junia vastassa. Urho Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1358.

SUOMALAINEN MUSIIKKI-, TUpakka- ja Makeis-kauppa 16 Durham St., Sudbury, Ont. Myytävänä kaikenlaisia musiikkia ja soittimia. Tupakkaa ja makeisia saatavana. Musiikki opetusta annetaan. Kirjeisiin vastataan heti. Hj. Hamari, Box 98, Sudbury, Ont. (TTL

PORT ARTHUR, ONT.

UUSI AJANMUKAINEN HÖYRYsauna Court ja McIntyre katujen kulmassa avoinna arkipäivinä kello 2:sta päivällä kello 12:sta yöllä. E. Kivipelto ja E. Ranta. Tiist.

ROUYN, QUE.

MATTI KENNIN PARTURINLIIke Mars hotellin yhteydessä. Rouyn, Quebec. (TP

Halutaan tietää

Haluaisin saada tietää missä nykyään oleskelee veljeni **Elias Ostola** ja tuttavani **Matti Kattelus**, molemmat kotoisin Kuortaneelta. Heittäkääpä kirjeellä. Osote: (204
Heikki Ostola, Bestel, Ont.

Tärkeän asian vuoksi haluaisin tietää missä **Lyydi Mansikkamäki** nykyään oleskelee, kotoisin Kauhajoelta. Jos joku tietää hänen nykyisen olinpaikan, olisi niin hyvä ja lähettäisi minulle hänen osotteensa. (204
M. Hill, Granite Bay, B. C.

Haluan tietää, missä oleskelee **Kalle Rutanen.** Viimeksi työskennellyt Hawk Lake Lumber Co., Limited, Cochrane, Ont.
Ole hyvä ja ilmoita itsesi välttääksesi pahempia seurauksia. Jos joku toinenkin tuntisi ja tietäisi hänestä, olisi ystävällisesti tehty ilmoittamalla hänen osoitteensa allekirjoittaneelle. (KPT
EINO LEHTO,
39 Widmer St., Toronto 2 Ont.

Tuntematon Poika hakee hakiaansa

Jos tytöt haluatte löytää, niin tännepäin käykää, kyllä minun täältä löytää ja passaa sitä kirjeelläkin minua tavata. Osoitteeni on näin että kirjeet tulisi tännepäin. Kirjeet vastataan kirjeillä ja valokuvat valokuvilla. Elävän lesket älköön vaivautuko. Osote:
Tuntematon Poika,
Box 305, Olds, Alberta, Canada.

Nimenmuutos

Olen käyttänyt tässä maassa nimeä Paavo Salo. Nyt olen kuitenkin päättänyt ottaa käytäntöön entisen sukunimeni HARTIKAINEN, joten tämän julkisuudessa tiedoksi annan ja toivon, että tämä myös huomioon otetaan. (203
PAAVO HARTIKAINEN
Box 1298, Sudbury, Ont.

Tiskari halutaan

Kunnollinen poortitalon tiskari saa paikan luonani heti. Lähemmin saa sopia palkasta y.m. osoitteella: (203
V. MÄENSYRJÄ,
Box 76, Levack, Ont

Halutaan vuokrata

kaksi huonetta ilman kalustoa. Lähempiä tietoja antakaa
JACOB LAITILA,
Box 1871, Sudbury, Ont.

Huomatkaa!

Olen tavattavissa joka keskiviikko sekä lauantai Sudburyn marketissa. Lihaa, monen eri laista, on aina hyvää ja tuoretta. (TP
Emil Ojala
Sudbury, Ont.

KESKI-ONTARION UUTISIA

Sudbury

"ELÄVIÄ KUVIA" HARJOTUKSET TÄNÄ ILTANA

Harjotukset näytelmästä "Eläviä kuvia" pidetään tänä iltana Liberty-haalilla kello 7.

NUORISO-OSASTON KOKOUS

Nuorisoliiton Sudburyn suomalaisen osaston kokous pidetään huomenillalla Liberty-haalilla kello 8. Jokaisen jäsenen on välttämättömästi saavuttava.

ELÄVIÄ KUVIA

Ensi sunnuntaina ,syyskuun 23 p:nä esitetään Liberty-haalin näyttämöllä 3-näyt. huvinäytelmä "Eläviä kuvia". Tämä näytelmä on laajalti tunnettu hienosta huumoristaan, jota haluaa katsoa uudelleen vaikka sen olisi joskus nähnytkin.
Tulot tästä tilaisuudesta luovutetaan "Kisan" kenttärahastoon.
Kaikki tervetuloa viettämään huvipaisa ilta ja kannattamaan urheiluväen rientoja! — Esitys alkaa täsmälleen 8.30 illalla. Saapukaa ajoissa!
Lippuja ennakolta saatavana Seppälän ja Lehtelän saunoilta.

VIINANMYYJIÄ TUOMITTU VANKEUTEEN

Hilda Kujanpää-niminen suomalainen sai tänään poliisioikeudessa 2 kuukauden vankilatuomion laittomasta väkijuomien myynnistä. Hänen asuntonsa, joka sijaitsee 2 mailia Sudburysta Stobien tien varrella, on ollut viime joulukuusta alkaen maakuntapoliisin katsannon alaisena.
Toinenkin viinankauppias oli oikeuden edessä. Ranskalainen William Lauzon oli syytteessä samasta rikoksesta, ja sai 3 kuukauden tuomion. Hän sai jo toisen kerran vankilatuomion samanluontoisesta rikkomuksesta.
J. Elore tuomittiin 10 dollarin sakkoon ja kuluihin liian nopeasta ajosta Conistonin tiellä. Hän oli ajanut 45 mailin tuntinopeudella liikennepoliisin tavatessa.

Katolilaiset työläiset vaativat laillista minimipalkkaa

QUEBEC, Que., syysk. 16. — Täällä vuotuisessa konventsionissa olleet katolilaisten työläisten liiton paikallisten järjestöjen edustajat ovat hyväksyneet vaatimuksen "laillisen" minimipalkan määräämisestä, mikä perustuisi elinkustannuksiin.
Lisäksi päätti kokous vaatia pantavaksi käytäntöön yhteiskunnallisen vakuutuksen, johon työläiset maksaisivat kohdaltaan kohtalaisen osuuden.
Kokouksessa saapuvilla olleet papit varottelivat työläisiä tekemästä "kohtuuttomia vaatimuksia".

Suurta huomiota herättänyt Työmiehen neljännesvuosisatajulkaisu

"LEHTIPAJA"

tarjotaan tilattavaksi.
Hinta $1.00
"Yli viiden tuhannen Amerikan suomalaisen kasvot näkyvissä."
Tilauskaavake:
Mukana seuraa $1.00. Lähettäkää sillä Lehtipaja.
Nimi .....
Osote .....
.....

Leipurit

Osuusleipomoon Fort Williamissa halutaan ammattiinsa kykenevä leipuri ja myöskin hänen tehtäviinsä kuuluu työn johtaminen. Hakemukset suosituksineen ja palkkavaatimuksineen on oltava sisällä t.k. 25 päivään mennessä osoitteella:
International Co.Op. Trading Co. Ltd.
513 Simpson St.,
Fort William, Ont.
Johtokunta,

NORJAN AMERIKAN LINJA
Nopein tie
Suomeen
OSLON JA STOCKHOLMIN kautta

Oslo: (Kristiania)	Suoraan New Yorkista

Kulkuvuorot:

Bergensfjord	**lokak. 6 p.**
Stavangerfjord	**lokak. 23 p.**
***Bergensfjord**	**marrask. 20 p.**
Stavangerfjord	**jouluk. 8 p.**

*) Laivat poikkeavat Halifaxissa itäänpäin matkalla.
New Yorkiin tullessa laivat poikkeavat Halifaxiin, Can.
Kolmas luokka edestakaisin Suomeen
$186.00
"Bergensfjordin" joka matkalla on turisti-kolmasluokka. Tämä suosittu luokka on järjestetty "Stavangerfjordin" *Jouluhuvimatkalle joulukuun 8 pnä* New Yorkista. Huokein edestakainen matka Suomeen on $208.50, säästö siten $49. Entiset toisen luokan hytit tähän tarkoitukseen.
Tehkää hyttitilauksenne nyt.
Matkustakaa Suomeen tai tuottakaa omaisenne tähän maahan ja Canadaan Norjan tiojalla, joka on tunnettu mukavuuksistaan, hyvästä kohtelustaan ja palveluksistaan. Valintanne mukaan saatte nousta maihin Bergenissä ja siitä jatkaa matkaanne edelleen kuuluisan ihanan Norjan vuoriston läpi rautateitse Osloon ilman lisämaksua.
Jokaisen Suomeen matkustajan tulisi käyttää tätä tilaisuutta hyväkseen.
Mitään passi- tai tullitarkastusta ei ole Ruotsissa eikä Norjassa.
Matkatavarat chekataan suoraan New Yorkista Suomeen.
Washingtonista saaduilla palaulupakirjoilla varustetut 3-luokan matkustajat eivät joudu Ellis-saarelle.
Lähempiä tietoja ja kaavakkeita on saatavana paikallis-asiamiehiltämme.
Norwegian American Line
22 Whitehall St., New York

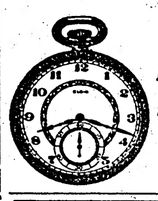

KELLOSEPPÄ
A.Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

DR. IVAN G. POLACK
Hammaslääkäri
Puhelimet
Konttori 222. Kotiin 2360
79 ELM STREET EAST
Regent Teatteri rakennuksessa.
Sudbury, Ont. (TP)

Aaron Linder

Hyväksi tunnetun chicagolaisen maalaus-isonnusliikkeen edustajan, Canadan postiosoite on: Box 393, Port Arthur, Ont. (TP

yhdessä, St Lawrence joen kautta kulkevissa **SUURISSA LAIVOISSA**

Kun matkustatte kotiinne käyttäen Canadian Pacific linjaa olette aavalla merellä ainoastaan 4½ vuorokautta — saatte parhaat mukavuudet sekä palveluksen — ja matkustatte nopeaan.

Tietoja antaa kuka tahansa linjan asiamies.

Canadian Pacific
Maailman suurin matkustus systeemi

Pitäkää aina mukananne Canadian Pacific Express Companyn matkustajain maksuosoituksia. Vaihdetaan missä tahansa.

NORTH BRANCHIN OSASTO

tekee vierailumatkan
S. J. Conmeen os. haalille, syysk. 22 pnä
Ohjelma on monipuolinen:
Näyttämöesityksiä on kolme, joista yksi on kappale
"TIRISEN KOSINTA"
ja kaksi on kuvaelmaa. Puhe, lausuntoa, murrejuttu, monologi ja LOPUKSI HAUSKAT TANSSIT. Sisäänp. 25 senttiä.
S. J. North Branchin osasto.

SUOMI-CANADA

Säännöllinen ja vilkas matkustajayhteys molempiin suuntiin

SKANDINAVIAN-AMERIKAN LINJAN

Neljällä Pikavaltamerilaivalla

Seuraavat lähimmät kulkuvuoromme New Yorkista:

SS. "UNITED STATES"	**Syyskuun 29 p.**
SS. "HELLIG OLAV"	**Lokakuun 6 p.**
SS. "OSCAR II"	**Lokakuun 13 p.**
SS. "FREDERIK VIII"	**Lokakuun 20 p.**

Suuret Jouluhuvimatkamme Canadasta

Halifaxista:

SS. "OSCAR II":lla, Marraskuun 26 p:nä kello 10 a. p.
SS. "FREDERIK VIII":lla, jouluk. 10 p. klo 10 ap.

Mr. A. Vuorinen Montrealin konttoristamme seuraa matkustajia Montrealista laivalle saakka.
PILETTIEN MYYNTI JA PAIKKOJEN TILAUS PARHAILLAAN KÄYNNISSÄ

Pyytäkää lähimmältä asiamieheltämme tarkempia selityksiä tai kirjoittakaa suoraan meille.

SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE

1410 Stanley Street, —— Montreal, Que.

Scandinavian-American Line, 461 Main Street, Winnipeg, Man.
Scandinavian-American Line, 1321 Fourth Ave., Seattle, Wash.
J. V. KANNASTO, Box 69, Sudbury, Ont.

Matkustakaa Suomeen

—— SUOSITULLA ——

RUOTSIN AMERIKAN LINJALLA

LYHYT JA MUKAVA MATKA SUOMEEN
Göteborgin kautta
LAIVOJEN KULKUVUOROT NEW YORKISTA:
"DROTTNINGHOLM" SYYSK, 22 P.
"GRIPSHOLM" LOKAK. 6 P.
"STOCKHOLM" LOKAK. 13 P.

Ei mitään hankaluuksia New Yorkin kautta matkustaessa. RUOTSIN AMERIKAN LINJAN Montrealin konttori auttaa Teitä saamaan Yhdysvaltojen läpikulkuviisumin maksutta ja ilman vaikeuksia.
Tulkaa Montrealiin noin pari kolme päivää ennen purjehduspäivää ja ilmoittakaa RUOTSIN AMERIKAN LINJALLE osoitteella: Swedish American Line, 1410 Stanley Street, Montreal, Que., saapumisestanne, niin Linjan suomalainen edustaja on vastassa asemalla ja auttaa Teitä avuliaasti, nopeasti ja maksutta passi ja muiden matkaa koskevien asioiden järjestämisessä.

Ruotsin Amerikan Linjan
Ensimäinen Syysretki Canadasta
Nopea ja hyvin tunnettu
H/L "DROTTNINGHOLM"
HALIFAXISTA, MARRASK. 19 P:NÄ
Linjan Montrealin konttorin johtaja Mr. Aarne Rutquist, joka on suomalainen, tulee henkilökohtaisesti huolehtimaan matkustajien mukavuudesta Montrealista Halifaxiin laivaan saakka.

Kaksi Suurta Jouluhuvimatkaa
Kuuluisa Moottorilaiva "GRIPSHOLM"
HALIFAXISTA, JOULUKUUN 5 P:NÄ
Mr. John Stahlberg
Linjan suomalainen asiamies Montrealissa tulee henkilökohtaisesti johtamaan tämän huvimatkan Suomeen saakka.
—UUSI—
Loistomoottorilaiva "KUNGSHOLM"
NEW YORKISTA, JOULUKUUN 8 P:NÄ
TEHKÄÄ PAIKKATILAUKSENNE NYT!

Ostakaa piletit Suomessa oleville sukulaisillenne ja ystävillenne Ruotsin Amerikan Linjalla että heidän matkansa muodostuisi mahdollisimman hauskaksi.

Halutessanne tarkempia tietoja matkaa koskevista asioista kääntykää lähimmän paikallisasiamiehen puoleen tahi kirjoittakaa seuraavilla osoitteilla:
SWEDISH AMERICAN LINE, 1410 Stanley St., Montreal, Que., Canada.
J. V. KANNASTO, Box 69, Sudbury, Ont., Can.

Olemme yhtyneet tovereiksi toisillemme

MARIA SALMI
Härmä, Suomi
ja
HUGO VIKSTRÖM
Tammisaari, Suomi
Sudburyssa, Ont., syysk. 15 p. 1928.

Hieromalla, sairasvoimistelulla ja kaikenlaisil kylvyillä

hoidan henkilöitä jotka kärsivät reumatismista, nyrjähdyksistä, huono hermostosta y.m. — Annan myöskin kauneus (hygienistä) hoitoa, ten laihdutuskuureja, kasvojen hierontaa, poistan kesakoita ja ihomat y.m. Ranskalaisen järjestelmän mukaan.
Mrs. L. Kolhi,
Suomalaisen tohtori Taskisen fysikaalisen sähkö- ja kylpykurssin suorittanut sairasvoimistelija.
Osoite: Port Arthur, 222 Wolseley St. Telefooni 2826. — Asunt samassa paikassa.

Jouluksi Suomeen
BALTIC AMERIKAN LINJAN

HYVIN TUNNETTU HUVILAIVA

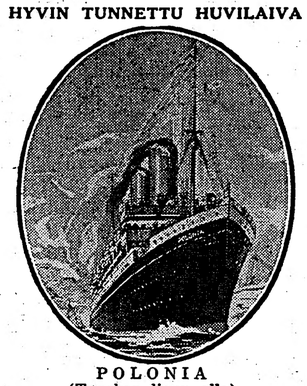

POLONIA
(Tanskan lipun alla)
Tekee toisen suurenmoisen jouluhuvimatkan SUORAAN HELSINKIIN
Halifaxista Joulukuun 6 päivänä
(New Yorkista Jouluk. 4 pnä)
HUVIMATKAA JOHTAA SUOMEEN SAAKKA LINJAN OMA SUOMALAINEN EDUSTAJA, MR. PAUL GULIN.
SUOMALAISTA SEURAA — SUOMALAISTA JOULURUOKAA SUOMALAINEN PALVELUSVÄKI
Juhlallinen vastaanotto Helsingissä
Halvat huvimatkahinnat kaikissa luokissa
Ostamalla meno- ja paluu-piletin Kolmannessa tahi Turisti Kolmannessa luokassa säästätte noin 20 prosenttia.
Kiirehtikää tekemään lipputilauksenne ajoissa joko lähimmältä asiamieheltä tahi konttoreistamme.
BALTIC AMERIKAN LINE

Montreal, Que. 290 St. James St.	**Winnipeg, Man. 796 Main St.**
Toronto, Ont. 72 Queen St. W.	**Halifax, N.S. 51 Upper Water**
Edmonton, Alta. 10350—101 St.	**Saskatoon, Sask. 207 McMillan Bldg.**

tahi
J. V. Kannasto, Box 69, Sudbury, Ont.

Käydessänne Englehartissa tulkaa
C. H. Powell and Sons kauppaan

Meillä on täydellinen varasto ruokatavaraa, lihaa, y.m.
Kahvia, 5 lb. erissä 45c lb. Tuoreita Yeast Cakeja. Kaademummaa.
PERUNAJAUHOJA, SOKERIA, LARDIA Y. M.
Myöskin toinen kauppa North Cobaltissa

Northern Domestic Engineering Co., Ltd.

Sähkölankotusta, levy- ja tinasepän työtä. Putkitus- lämmitys- ja ilmanvaihtotyötä.

"Floor Surfacing" tekee vanhat lattiat kuin uusiksi ja uudet helpommiksi varnissata.
Ei mikään työ liian pieni, mikään työ liian suuri. Hinta-arviot vapaasti.
PUHELIN 216 — KIRKLAND LAKE, ONT. — 45 GOVERNT. ROAD
AINA TÄSMÄLLISET EI KOSKAAN HUOLIMATTOMIA

Hyvä puku

on ehdottomasti hyvä ja sen saatte meiltä. Pitkäaikainen kokemus. Sopivaisuus ja halvat hinnat antaa meille tilaisuuden tyydyttää kannattajajoukkoamme.
W. Sahl & L. Kunnas
FIRST CLASS TAILOR
281 Bay St.
Port Arthur, Ontario.